

Zaaknr. : 16.zk14106

Kenmerk : 16IT029522

Barcode :

Vergadering algemeen bestuur

Verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur van Waterschap Brabantse Delta d.d. 15 juni 2016 om 19.30 uur te Breda, kapel, Bouvigne.

Aanwezig:

De voorzitter: C. Moonen

De leden: J.J.M. van der Aa, M.J.C.M. Arts, W.J.H. de Boer, W. Bonthuis, J. van Dam, J.J.M. van der Heijden, H.B. Hieltjes, C.A.M. de Jong, J.J. Kocx, W.W.J.F. de Koning-Bogers, C.A.M. Korst-Dingemans, C.C.F. Mureau, G.G. de Neve, F.C.J. van Noord, P.H.T. Raedts, Th. Schots, H.C.A.M. Schouwenaars, J.A.M. Slenders, C.A.G. Sneep, W. Spierings, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J.A.P.G. Verhulst, H.P. Verroen, J.J.M. Voets,

Afwezig met kennisgeving: K. van den Berg, C.B.M.E. Franssen, L.H. van der Kallen, H.T.C. van Stokkom, A.A.F.M. Wijnen

De (plv.) secretaris-directeur: A. Meuleman

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, van harte welkom op deze Algemeen Bestuursvergadering. U bent in grote getalen aanwezig, ook op de publieke tribune, dat doet deugd, de betrokkenheid van de eigen ambtenaren. Een paar mededelingen. Afwezig zijn mevrouw Van den Berg, de heer Van der Kallen en mevrouw Franssen. Wij zijn verheugd dat het team Keringen en Vaarwegen van ons waterschap een prijs heeft gewonnen, de Pro Flora prijs, die zij aanstaande maandag ontvangen vanwege een positieve bijdrage aan veilige en bloemrijke dijken in Nederland. Die complimenten zijn vooral voor de gehele buitendienst die in de praktijk de goede keuzes maken waaruit blijkt dat veiligheid en ecologie goed samen kunnen gaan. Voor de prijsuitreiking hebt u allemaal een uitnodiging ontvangen. De tweede mededeling gaat over aanstaande vrijdag, dan worden wij geïnterviewd. 'Wij' zijn een ondernemer via de ZLTO, ondernemers uit Zevenbergsche Hoek en Lage Zwaluwe, die tevreden zijn over het waterschap. Zij zitten op een diep en laag punt, het laagste punt van het waterschapsgebied ligt daar vlakbij in de buurt en zij hebben aangegeven dat wanneer er buien van veertig (40) of vijftig (50) mm vallen, zij niet of nauwelijks wateroverlast hebben. Dat heeft ermee te maken dat de agrariërs en het waterschap de handen ineen hebben geslagen en op tijd de juiste maatregelen hebben genomen. Dat heeft de interesse gewekt van de NOS, de landelijke radio en aanstaande vrijdagmiddag kunt u het vanaf 16.00 uur rechtstreeks volgen op NOS Radio 1. Dan komt eerst een agrariër aan het woord en daarna ik om uit te leggen hoe wij hier de wateroverlast in een goede samenwerking zoveel mogelijk proberen te beperken. De derde mededeling betreft de uitnodiging voor de netwerkdag van de Brabantse Waterschapsbond op donderdagmiddag 25 augustus in Eindhoven. Ik meld even dat die uitnodiging ondertekend wordt door de voorzitter van de Brabantse Waterschapsbond, maar mijn handtekening staat eronder. U zult zich afvragen, wij wisten niet dat onze dijkgraaf voorzitter is van de Brabantse Waterschapsbond. Dat klopt, want dat ben ik ook nog niet, maar dat word ik wel op donderdag 25 augustus, althans het gaat om een roulerend voorzitterschap. Het betreft een ambt gerelateerde nevenfunctie. Omdat de uitnodiging betrekking had op deze dag, had het de voorkeur van Peter Glas dat ik hem zou ondertekenen. Het leek mij netjes u daarover vanavond in te lichten, want u ontvangt binnenkort allemaal die uitnodiging.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, een punt van orde. Ik zou mij voor kunnen stellen dat wij de behandeling van agendapunten 3.d en 3.e omdraaien. Het besluit bij 3.e. zou weleens van invloed kunnen zijn op wat wij bij 3.d gaan besluiten.

De voorzitter: Er bestaat een correlatie tussen de punten. Als de vergadering het goed vindt, dan honoreren wij het verzoek van de heer Schouwenaars en dan wordt 3.e. punt 3.d. en 3.d wordt 3.e. Dat gaan wij doen.

1.a. Spreekrecht

De voorzitter: Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

1.b. Bepaling primus bij hoofdelijke stemming

De voorzitter: De primus bij hoofdelijke stemming is nummer 23, de heer Voets.

2. Notulen en besluitenlijst van 18 mei 2016

De voorzitter: Dan stel ik nu de notulen aan de orde. Er is een reactie ontvangen van de heer Schouwenaars over de notulen van 20 april. In alinea 4 bij de bespreking van de notulen van 20 april is sprake van onduidelijkheid over wie wat heeft gezegd. De wijziging houdt in dat bij de bespreking moet komen te staan dat de heer Van Stokkom zegt: "De brief is weg." en de heer Schouwenaars zegt "Akkoord". Daar heeft niemand verder bezwaar tegen, dus die aanpassing wordt doorgevoerd.

Besloten: Het Algemeen Bestuur stelt de gewijzigde notulen (inclusief de actie- en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 18 mei 2016 vast.

3. Nota's ter besluitvorming

3.a Verantwoording 2015

3.a.1. Jaarstukken 2015

3.a.2 Besprekingsverslag van de Voorbereidingscommissie Financiële jaarstukken

De voorzitter: Dat doen wij in drie blokken. Het eerste blok 3.a.1. betreft de jaarstukken 2015 en 3.a.2. het besprekingsverslag van de voorbereidingscommissie Financiële Jaarstukken dat daarbij hoort. Daarom wil ik beide agendapunten samen in een ronde bespreken. Het is allemaal al besproken in de financiële commissie, maar ik geef ruimte in deze vergadering voor wanneer iemand hier nog een opmerking over wil maken.

Mevrouw Raedts: Voorzitter. Blok 1 heeft twee onderdelen, de financiële jaarstukken en het inhoudelijke jaarverslag. De financiële jaarstukken worden met recht zeer trots gepresenteerd, want de financiële verantwoording ziet er tot in de puntjes verzorgd uit, goed toegankelijk, goed op orde. Er is goed op de centen gelet. Het is een goed financieel resultaat en daarvoor mijn complimenten aan het Dagelijks Bestuur en zeker ook voor de organisatie die dit zo goed op orde gebracht heeft. Dan de jaarstukken, waarin ook een inhoudelijk verslag zit over de programma's. De evaluatie van de programma's is op een prettige en mooie manier vormgegeven, dus communicatief uitstekend, maar het gaat niet om de mooie plaatjes, het gaat om wat wij gerealiseerd hebben. Daar heb ik even naar gekeken en dan zie ik dat er veel gerealiseerd is maar ook niet alles en daar wil ik een paar punten uithalen. Twee punten wil ik noemen. De watergebiedsprogramma's, dan hebben wij het waterbeheersplan waarin de integrale aanpak met gebiedsprogramma's is verwoord. Dat is op 22 december 2015 in werking getreden, logisch dat daar nog niet op te evalueren valt. In 2015 is een eerste start gemaakt met de Cruijslandse Kreken. Dat wordt gepresenteerd als een watergebiedsprogramma, maar ik vraag mij of dat zo is en of dat voldoet aan de criteria en de aanpak die in het waterbeheersplan staan. Met andere woorden, het vergt nog wel een duidelijke terugblik op hoe dit gebiedsprogramma passend is binnen de aanpak van watergebiedsplannenprogramma's. Een tweede punt is, als je gaat evalueren, dan heb je de begroting en dan heb je nu het resultaat. Ik heb de begroting ook nog even vlot doorgelopen en het viel mij op dat in het programma van 2015 staat dat er in 2015 een innovatieagenda zou worden opgesteld. Als antwoord heb ik daarop gekregen dat dat het najaar van 2016 wordt, maar in het jaarverslag staat er helemaal niets over de innovatieagenda. Ik wil het Dagelijks Bestuur dringend vragen om ook als er geen resultaten zijn te noemen op punten die in de begroting staan, geen resultaat is ook een boodschap waar wij rekening mee moeten houden. Het viel mij tegen dat het daar helemaal niet genoemd werd. Verder nog wat in de sfeer van terugblikken, verantwoording, controle, ook nog even gekeken wat er aan toezeggingen zijn gedaan in de Algemeen Bestuursvergadering. Daar viel mij bijvoorbeeld op dat er in het Algemeen Bestuur van juni 2015 is gezegd dat er in projectplannen en bestuurlijke evaluaties, nota's, et cetera, de collectieve aandachtspunten die het Dagelijks Bestuur heeft, namelijk innovatie, duurzaamheid en klimaatadaptatie, in de plannen als een checklist meegenomen zouden worden. Daar hebben wij in de praktijk nog niet zo heel veel van gezien. Het staat ook niet meer op de toezeggingenlijst, dus het is geïmplementeerd. Maar het is denk ik, goed om daar even naar te kijken.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Mijn fractie is heel positief over de jaarstukken. Ze geven een goed beeld, dus complimenten daarvoor, ook voor de wijze van presentatie. Wij zijn heel blij met de toezegging voor een publieksversie in de commissie. Het lijkt mij zeer de moeite waard als men dit in een oogopslag kan lezen, dus dank voor die toezegging. Wij zijn benieuwd wanneer wij dat stuk mogen verwachten. Ik heb een opmerking over de jaarstukken van Aquon. Net als het Dagelijks Bestuur volgen wij de vervolgstappen bij

Aquon kritisch en op de voet en wij vragen met name uw aandacht voor het toezien op hoe die vervolgstappen eruit komen te zien.

De heer Taks: Voorzitter. Bij de beoordeling van de jaarrekening gaat het om de vraag of de gestelde beleidsdoelen zoals die gesteld zijn in de begroting, bereikt zijn, en of de uitgetrokken gelden zijn ingezet volgens in de begroting aangegeven lijnen. Ten slotte is de politieke toetsing van het gevoerde beleid aan de orde. Er is een goedkeurende controleverklaring van de accountant met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarstukken. De accountant gaat zelfs zo ver dat hij een bijzonder waardevol oordeel geeft over de jaarrekening, een jaarrekening van hoge kwaliteit. Dat is een compliment waard voor het Dagelijks Bestuur en de ambtelijke organisatie. Ik sluit aan bij de woorden van mevrouw Raedts. Wat betreft het toetsen van het gevoerde beleid, de nota geeft op hoofdlijnen aan wat er bereikt is. Het meest relevant is dat wij een positief bedrijfsresultaat zien van zeven miljoen driehonderdvijftigduizend euro (€ 7.350.000) dat niet het resultaat is van onvoldoende ambitie, maar het gevolg is van een aantal meevallers dat is opgetreden. De besteding van het bedrijfsresultaat over de diverse reserves en voorzieningen is een bestendige gedragslijn. Daar is weinig over op te merken. Dat is ook continu beleid. Wij vinden als 50plus dat de jaarstukken en alle bijlagen een zeer deugdelijke indruk maken en politiek ons positieve oordeel verdienen. 50plus stemt in.

De heer Kocx: Voorzitter, onze fractie kan kort en krachtig zijn. Wij sluiten ons aan bij de accountant en bij wat vorige sprekers al hebben gezegd. De accountant noemt het van hoge kwaliteit en deelt complimenten uit en dat zien wij heel weinig vanuit de accountancy. Dat geeft aan hoe goed dat het werk vooraf is gedaan en hoe het werk werkelijk is gedaan en hoe makkelijk de controle was. Dat hebben de accountants duidelijk aangegeven, dat alles op orde was en dat alles wat zij moesten hebben, al bijna klaarlag. Dus complimenten aan het Dagelijks Bestuur en de organisatie. Het is een goed resultaat en voorgesteld wordt om het resultaat te bestemmen voor een aantal reserves. Dat voorstel van het Dagelijks Bestuur ondersteunen wij ook. Dan nog even een klein puntje over het tweede deel, het besprekingsverslag van de financiële commissie. Daar staat onder andere in dat ik een voorstel heb gedaan. Dat heeft de portefeuillehouder mee teruggenomen naar het Dagelijks Bestuur. Mijn vraag is of het Dagelijks Bestuur er al naar gekeken heeft en of al bekend is wanneer het Dagelijks Bestuur met een reactie komt.

De heer Sneep: Voorzitter. De VVD stemt in met het advies zoals verwoord onder de punten 1 tot en met 6 van de adviesnota Jaarstukken 2015 met daarbij nadrukkelijk complimenten voor de organisatie met de behaalde resultaten over 2015 en de uitstekende jaarstukken. Het feit – en het is al gezegd – dat de controlerend accountant Deloitte zich lovend heeft geuit over zowel de wijze van samenwerking als de kwaliteit van de aangeleverde stukken, bevestigt alleen maar hoe wel verdiend dit compliment is. Kortom, een prestatie van groot formaat. Verder is de VVD verheugd over de positieve resultaten bij Aquon en het wenkende perspectief door de strategische heroriëntatie waarvan wij hopen en verwachten dat daar de komende jaren met voortvarendheid invulling aan gegeven gaat worden. Ook het feit dat de BWB na vijf jaar goed uit de startblokken komt, ervaart de VVD als zeer positief. Voor deze organisaties, Aquon en BWB, willen wij wel opmerken dat scherpste met betrekking tot marktconformiteit blijvend de volle aandacht verdient.

De heer De Boer: Voorzitter. Waar andere fracties gesproken hebben over complimenten voor deze jaarrekening aan de organisatie en het Dagelijks Bestuur, sluiten wij ons daarbij aan. Er ligt gewoon een hele goede jaarrekening voor, daar kunnen wij alleszins tevreden over zijn. Wij nemen als fractie wel afstand van de bewoordingen van de accountant. Die spreekt over een jaarrekening van zeer hoogkwalitatief niveau. Dat mag inhoudelijk zo zijn, maar wij vinden het procedureel niet passend dat een accountant zich daarover in dergelijke bewoordingen vanuit zijn rol als financiële controleur uitlaat. Dan de communicatie. Wij willen het Dagelijks Bestuur vragen om extra aandacht te schenken aan de resultaten in de sfeer van externe communicatie. Het jaarverslag en de jaarrekening vormen een dermate omvangrijk stuk, dat het volstrekt ongeschikt is voor publiekscommunicatie. Mevrouw Van den Berg heeft in de financiële commissie een lans gebroken voor een publieksversie. Wij willen ons daar graag bij aansluiten. Mevrouw Bonthuis heeft het zo uitgelegd dat de portefeuillehouder een toezegging zou hebben gedaan. Ik heb dat zo niet geïnterpreteerd. Ik heb het begrepen als dat de portefeuillehouder het zou meenemen. Wij willen als fractie wel graag de toezegging van de portefeuillehouder dat hij het niet alleen meeneemt, maar er ook mee aan de slag gaat. Dan het derde punt. Wij kunnen instemmen met de jaarrekening en het advies met uitzondering van het tweede bolletje onder 1. Daar wordt gesproken over een afkoopsom voor de Overdiepse Polder van zeshonderdzesenzestigduizend euro (€ 666.000). Het voorstel van het Dagelijks Bestuur is om dat bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve Overdiepse Polder. Onze fractie stelt voor om die reserve toe te voegen aan de egaliseringsreserve Watersysteembeheer. Wij vinden dat in het kader van een overzichtelijk en transparant financieel beheer voordienlijker. Wij vinden het niet wenselijk om overal bestemmingsreserves voor te vormen, want dat maakt het allemaal minder transparant en overzichtelijk. Wij vinden het ook niet zinvol om veel bestemmingsreserves aan te kweken. Het onderhoud van de Overdiepse Polder zit nou eenmaal bij ons en waar het geld vandaag komt, maakt in feite niet uit. Dat zal op een goede manier moeten

worden gedaan en het zal op een goede manier moeten worden bekostigd. Het hoeft niet uit een apart potje dat daarvoor gereserveerd is en wat ook weer geadministreerd moet worden. Dat legt alleen maar weer druk bij de ambtelijke organisatie. Wij hopen dat wij van de andere fracties steun krijgen dat het geen bestemmingsreserve Overdiepse Polder wordt, maar dat het toegevoegd wordt aan de egalisatiereserve Waterbeheer.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Wij hadden afgesproken om elkaar niet te veel te herhalen in deze vergadering, maar waar het gaat om het smijten met complimenten wil ik die herhaling wel even plegen. Dan ben ik het met de heer De Boer eens dat het de vraag is of een accountant dat ook mag doen. Wij mogen dat in ieder geval in de richting van de ambtelijke organisatie wel doen. Wij vinden als fractie dat de ambtelijke organisatie een geweldig product heeft afgeleverd en dat zij die complimenten in hun zak mogen steken. Ik ben blij met het laatste voorstel van de heer De Boer. Ik had een amendement voorbereid op het besluit dat wij zouden gaan nemen en het amendement luidt zoals de heer De Boer zojuist formuleerde. Laten wij in vredesnaam geen nieuwe potjes aanmaken voor de middelen die wij krijgen voor de Overdiepse Polder. Daarvoor hebben wij een afkoopsom gekregen voor de plichten die wij op ons nemen. Dat staat los van de plicht om te onderhouden en of dat nou meer of minder dan zeshonderdduizend euro (€ 600.000) in de komende honderd jaar kost, dat maakt niet uit. Wij hebben die verplichting op ons genomen en dat moeten wij gewoon doen. Dan is het passender om daar geen apart potje voor te maken. Wij moeten onze begroting en jaarrekening flexibel en transparant houden, dus volledig eens met de heer De Boer om de tweede bullet te laten vervallen en de middelen die daar staan, bij de eerste bullet op te tellen en dan komen wij op een bedrag van twee miljoen zesenvijftigduizend euro (€ 2.056.000) toevoegen aan de egalisatiereserve.

De heer Schots: Voorzitter. Ik kan ook niet nalaten om nog even op de complimenten in te gaan. Ze zijn al uitgebreid uitgesproken, ik ga dat niet herhalen. Ik wil nog wel herhalen dat ik het des accountants vind om te bepalen hoe hij de waarderende woorden naar de organisatie uitspreekt. Ik kan dus niet met de heer De Boer meegaan dat wij daar afstand van moeten nemen. Het is de keuze van de accountant hoe hij de verwoording in het accountantsrapport kiest. Daar hebben wij ons denk ik, bij neer te leggen. Ik loop de diverse reacties puntsgewijs af. Mevrouw Raedts mist iets in het jaarverslag over de innovatieagenda en trekt daaruit de conclusie dat er niets over te rapporteren valt. Het eerste punt is denk ik juist, het tweede punt in elk geval niet. U weet uit de tussentijdse rapportages, managementletters en kredietvoorstellen die er in deze vergadering geweest zijn, wat er het afgelopen jaar op de innovatie zoal gebeurd is. Ik wijs op het Vario project, ik wijs op het slibvergiftingsproject en de warmtelevering in Nieuwveer en nog enkele van dit soort projecten. De toezegging om een waterschapsbrede innovatieagenda bij het Algemeen Bestuur op tafel te leggen, ligt er nog steeds. Die heeft alleen door wisselingen in de personeelsbezetting wat vertraging opgelopen, maar dat punt is in elk geval ambtelijk in voorbereiding. Wij zullen er de hand aan houden dat dat gaat gebeuren. Dat geldt ook voor de toezegging waaraan u terecht refereert, om in adviesnota's en Algemeen Bestuur stukken wat meer expliciet aandacht te schenken aan innovatie, duurzaamheid, milieu en klimaatbestendigheid waar dat kennelijk nog onvoldoende uit de verf is gekomen. Wij zullen ervoor zorgen dat dat bij de komende adviesnota's waar mogelijk en nodig, expliciet aan de orde gesteld wordt. Het punt van de Cruislandse Kreken zal door de heer Hieltjes beantwoord worden. Mevrouw Bonthuis, een publieksversie van deze jaarrekening is inderdaad in de commissie aan de orde geweest. Ik herinner mij met de heer De Boer niet dat ik daar een harde toezegging over gedaan heb. Wij hebben wel gezegd dat een goed idee te vinden en wij zullen bekijken of er mogelijkheden zijn om in het traject van deze jaarrekening daar nog wat aan te doen. Ik overzie even niet wat dat voor consequenties heeft, dus ik wil dat met uw goedvinden met het Dagelijks Bestuur afstemmen en daarop terugkomen. Maar ik sta positief tegenover de mogelijkheid om daar alsnog wat aan te doen. Uw dringende advies om richting Aquon de vervolgstappen goed in de gaten te houden spreekt voor zich. Ook de heer Sneep heeft daaraan gerefereerd in zijn verhaal. Het is duidelijk dat hetgeen over Aquon al verteld is en wat straks nog in deze agenda aan de orde komt, van buitengewoon groot belang is en daarom zullen wij daar de vinger strak aan de pols houden. Mijnheer Kocx vraagt met name naar het verhaal wat de financiële commissie ingediend heeft. Wat u er niet bij zegt maar wat wel het geval is, is dat dat door de voltallige commissie is overgenomen. Dat punt is inmiddels in de ambtelijke organisatie ter verdere uitwerking en dat zal aanstaande dinsdag in het Dagelijks Bestuur ter tafel komen en als wij daartoe besluiten, komt het de keer daarop in het Algemeen Bestuur. Mijnheer Sneep, ik heb uw punt over Aquon en BWB al beantwoord in mijn reactie op mevrouw Bonthuis. Scherpste op marktconformiteit bij de externe partijen en verbonden partijen spreekt voor zich. U heeft in de vorige vergadering met name over de zienswijze op de BWB-begroting daar nog eens expliciet de aandacht voor gevraagd en dat zal ook op die manier zijn vervolg krijgen. Ook de heer De Boer heeft gesproken over een publieksversie van de jaarrekening om het naar de buitenwacht wat transparanter te maken. Ik heb daar in eerdere vragen al op geantwoord. U brengt samen met de heer Schouwenaars het punt in van de bestemmingsreserve Overdiepse Polder om dat bedrag niet als bestemmingsreserve te oormerken, maar dat in de egalisatiereserve te stoppen. Daar hebben wij in de financiële commissie uitvoerig over gesproken of wij dat wel of niet zouden doen. U heeft ook de mening van de accountant op dat punt gehoord en die kan met beide oplossingen leven, want het is een kwestie van resultaatbestemming en niet van

resultaatbepaling. Alles overwegende heb ik vastgesteld dat wij in het verleden op dit punt geen bestendige gedragslijn gehad hebben. In situaties waarin dit zich voordeed, hebben wij het soms wel en soms niet zo gedaan. Dat geeft in elk geval geen vastigheid voor wat wij in de toekomst moeten doen. Omwille van de consistentie met het cijfermateriaal dat wij als startpunt voor de kadernota en begroting gebruikt hebben, denk ik dat het verstandig zou zijn om die consistentie te handhaven en op dit moment dus dit voorstel niet te volgen en de bestemming te laten zoals die in de adviesnota is voorgesteld, met daarbij de toezegging om op dit punt een keer na te denken over wat nou een bestendige gedragslijn naar de toekomst moet zijn en die dan voortaan te volgen. Dit was mijn antwoord in eerste termijn en nog even het woord aan de heer Hieltjes om het ene punt van mevrouw Raedts te beantwoorden.

De heer Hieltjes: Mevrouw Raedts vroeg of het project Cruislandse Kreken volledig tegemoetkomt aan alle criteria die in het Waterbeheerplan genoemd zijn voor het watergebiedsprogramma, genoemd op pagina 61. Daar voldoet het niet helemaal aan. Het Waterbeheerplan is in oktober 2015 vastgesteld en dit is het jaarverslag over 2015. Wij hebben het Waterbeheerplan nog niet voor 100% kunnen implementeren, maar wij hebben wel een start gemaakt. Op dezelfde pagina 61 is duidelijk beschreven dat de essentie van zo'n watergebiedsprogramma is om een proces aan te gaan met de belanghebbenden om samen te kijken hoe je opgaven op het gebied van waterberging, ecologie, veiligheid met elkaar in verbinding kunt brengen. Daar is Cruislandse Kreken een goede vorm voor en daar gaan wij in dat gebied ook verder mee, bijvoorbeeld via Waterpoort, om al die belangen bij elkaar te brengen. Het feit dat het hier genoemd wordt als prestatie, wil niet zeggen dat wij denken dat wij daarmee klaar zijn.

Tweede termijn

Mevrouw Bonthuis: Ik kom nog graag even terug op de wel of niet gedane toezegging, maar in ieder geval het ontzettend goede idee om een publieksversie te maken van de goede jaarrekening die voorligt. Wij hebben onlangs met elkaar een communicatienota vastgesteld, waarin wij hebben uitgesproken dat wij het heel belangrijk vinden om helder uit te leggen wat men terugkrijgt voor belastingcenten die aan het waterschap besteed worden, dat wij daar veel over moeten vertellen. Ik denk dat dit een uitgelezen kans is om die boodschap mee te geven, wat krijgt u ervoor terug, in twee A4'tjes. Ik denk dat het helemaal past bij wat de afdeling Communicatie in dat beleid aan ons heeft voorgesteld en waarmee wij hebben ingestemd. Dus ik zou zeggen, laten wij denken in mogelijkheden in plaats van in 'het kan wellicht niet'.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, ik wil graag eerst het woord laten aan de heer De Boer, die met het idee is gekomen over de tweede bullet.

De voorzitter: Uitstekend, heel collegiaal. Wij gaan naar de heer De Boer.

De heer De Boer: Voorzitter, onze fractie vindt het erg jammer dat de portefeuillehouder het voorstel ten aanzien van de toevoeging van de zeshonderdzesenzestigduizend euro (€ 666.000) aan de egaliseringsreserve Watersysteembeheer niet overneemt. Dat is meer omdat hij zelf aangeeft dat de accountant zich hier niet tegen verzet en hij geeft ook aan dat het geen precedentwerking heeft, want er is in het verleden helemaal geen sprake van een bestendige gedragslijn, dus daarop vormt het ook geen inbreuk. Wij vinden dat dit toch een heroverweging verdient van de portefeuillehouder, want het betekent een verlaging van de administratieve lasten en organisatie en het komt ten goede aan de transparantie en de duidelijkheid. Alles overziende, denk ik dat het voordeel zou moeten doorslaan naar het toevoegen van dit bedrag aan de egaliseringsreserve Watersysteembeheer. Ik vraag hem toch nog te heroverwegen wat hij in eerste termijn als standpunt namens het Dagelijks Bestuur heeft verwoord en ik hoop dat andere fracties dit ook steunen, want dit is een wezenlijke vermindering van de administratieve druk op de organisatie.

De heer Verroen: Voorzitter, ik wil mij nadrukkelijk aansluiten bij de vorige sprekers. Wij hebben de communicatiestrategie als heel belangrijk punt op onze agenda staan en om de inwoners haarscherp uit te leggen wat zij krijgen, past daar heel goed in. Wij sluiten ons aan bij de suggestie, laten wij dat vooral doen. Wij gaan er werk van maken en ervoor zorgen dat het gerealiseerd kan worden. Het tweede waar wij onze steun aan betuigen, is de opmerking van de heer De Boer. Potjes die je niet administreert, hoeft je naderhand ook niet bij te houden, dus dat is een verlaging van de administratieve last. De onderhoudsverplichting hebben wij toch, dus het lijkt mij een goede suggestie om de zaak in die zin aan te passen.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Ik had even het woord aan de heer De Boer gelaten op het punt van een mogelijk amendement indienen. Ik zou zeker – nu ook steun gegeven wordt door het CDA – graag een uitspraak van de andere fracties hierop willen, zo nodig wil ik het amendement achter de hand houden om het formeel wel of niet in stemming te brengen.

De voorzitter: Wij hebben als Dagelijks Bestuur intussen beraad gehouden en geef het woord aan de heer Schots.

De heer Schots: Voorzitter, zo ziet u hoe snel het beraad van het Dagelijks Bestuur soms kan gaan. Wat de publieksversie van de jaarrekening betreft, ik heb in eerste termijn aan mevrouw Bonthuis al aangegeven dat ik wil denken in mogelijkheden en geen onmogelijkheden wil gaan opzoeken. Ik wil dat nog graag een keer herhalen en het bij die toezegging houden. Dan moet u erop vertrouwen dat wij ons uiterste best doen om dat in te vullen. Wat betreft de vorming van de bestemmingsreserve heeft het spoedberaad van het Dagelijks Bestuur opgeleverd dat wij bereid zijn om de suggesties van de diverse fracties te volgen, dus deze aanpassing in de resultaatbestemming te verwerken.

De heer De Boer: Dank u wel portefeuillehouder en Dagelijks Bestuur dat u er zo over denkt.

Besloten: Het Algemeen Bestuur stelt de jaarstukken 2015 vast en stemt in met:

- 1. Het toevoegen van het positieve resultaat van de taak watersysteembeheer:**
 - **Twee miljoen zesenvijftigduizend euro (€ 2.056.000) aan de egalisereserve Watersysteembeheer;**
 - **Drie miljoen driehonderdachtennegentigduizend euro (€ 3.398.000) aan de te vormen bestemmingreserve Duurzaam financieel beleid (DFB) watersysteembeheer;**
- 2. Het toevoegen van het positieve resultaat van de taak zuiveringsbeheer:**
 - **Een miljoen zevenhonderdnegenenvijftigduizend euro (€ 1.759.000) aan de egalisereserve Zuiveringsbeheer;**
 - **Honderdvierendertigduizend euro (€ 134.000) aan de te vormen bestemmingreserve Duurzaam financieel beleid (DFB) zuiveringsbeheer;**
- 3. De vaststelling van de definitieve bijdrage over 2015 voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant op zevenhonderdduizenddriehonderdzestien euro (€ 700.316) per waterschap;**
- 4. De overschrijdingen op exploitatiebudgetten van in totaal tweehonderdtweëndertigduizend (€ 232.000) (conform bijlage I te autoriseren overschrijding programma's);**
- 5. De overschrijdingen op instandhoudingsinvesteringen van in totaal honderdeenendertigduizendzevenhonderdachtendertig euro (€ 131.738) (conform bijlage II te autoriseren overschrijdingen investeringskredieten);**
- 6. De overschrijdingen op ontwikkelingsinvesteringen van in totaal zevenduizendvijfenveertig euro (€ 7.045) (conform bijlage II te autoriseren overschrijdingen investeringskredieten).**

3.a.3 Projectevaluaties afgeronde projecten 2015

De heer Arts: Voorzitter. Als ik door de oogbaren naar de overall tabel kijk, de tweede bijlage bij het stuk, dan zie ik vooral dat er zuinig gewerkt is, althans dat de projecten in de uitvoering minder hebben gekost dan dat er begroot is. Een vraag aan u, u bent de portefeuillehouder in deze, mag ik daar in alle onbevangenheid tevreden over zijn of komen de bezuinigingen voort uit het minder halen van doelen of kariger uitvoeren? Als het laatste het geval is, dan zou het een verklaring kunnen zijn voor de rode cijfers in de tabel onder het kopje Subsidies. De reden zou kunnen zijn dat de subsidies niet verstrekt zijn, maar ik hoop dat dat niet het geval is. Ik wil er als voorbeeld een project uithalen. Het project waterberging de Hoevense Beemden is niet uitgevoerd en daardoor is het vanzelfsprekend een stuk goedkoper geworden. Van ruim zeven ton (€ 700.000) is het naar een kleine drie ton (€ 300.000) gegaan en even vanzelfsprekend krijg je dan geen subsidie. Het project wordt betiteld als niet kosteneffectief en daar staat vervolgens in de toelichting dat het wel kosteneffectief zou kunnen zijn als het uitgevoerd zou zijn in combinatie met een EVZ of herstel van een natte natuurplek. Waren deze meeliftkansen niet voorhanden? Deze vraag is als voorbeeld bedoeld, want dat zou ook kunnen gelden voor een heleboel andere projecten die hier genoemd zijn. De getallen in deze tabel doen mij als ecooloog toch een beetje pijn, want dit zijn slechts cijfers en een optelsommetje. Het zou mij meer plezier gedaan hebben dat een evaluatie meer kwalitatieve gegevens in zich heeft, waarbij ik kan beoordelen of de resultaten ook in kwalitatief opzicht gunstig zijn. Ik heb nog een vraag over de subsidiebedragen en het feit dat er zoveel variatie in zit, subsidies die wel of niet toegekend zijn. De vraag die bij mij opkomt is, nu wij de afspraken hebben gemaakt met betrekking tot STUW, hebben wij dan een meer betrouwbaar systeem van verkrijgen van subsidies?

De heer Kocx: Voorzitter, onze inbreng gaat ook over subsidies. Wij hebben een mooie overall tabel gehad en dan lijkt het erop dat wij allemaal heel goed scoren, zowel in kosten als in binnengehaalde subsidies, allemaal positief. Er staat een project bij, er wordt dan gemeld een miljoen zeshonderdduizend euro (€ 1.600.000) of nog iets meer aan provisies. Daar heb ik technische vragen over gesteld, omdat in de onderliggende stukken van de projectevaluaties er een tekst staat: "Het is goedkoper geworden, maar wij kunnen nooit meer subsidie krijgen dan de daadwerkelijke kosten." Het antwoord is, ja, de subsidie zal veel minder zijn, dus niet een miljoen zeshonderdduizend euro (€ 1.600.000), maar een miljoen honderdduizend

euro (€ 1.100.000). Moet ik het nou zo vertalen uit dat antwoord dat die overall tabel eigenlijk niet juist is en dat wij maar een half miljoen euro (€ 500.000) minder subsidie hebben binnengekregen en dat dan het resultaat niet positief is, maar negatief. Dat in het kader van het feit dat er ongeveer vijftien projecten op staan, waarvan er voor acht minder subsidie is ontvangen dan gedacht. Ik zou het Dagelijks Bestuur verzoeken te overwegen om nog een keer in de materie van subsidies te duiken om een analyse op te maken waar de verschillen door ontstaan en hoe kunnen wij ervoor zorgen wanneer wij met een uitvoeringskrediet naar het Algemeen Bestuur gaan, dat wat wij verwachten aan subsidie ook daadwerkelijk gaat kloppen, want wij nemen in feite op basis van die verwachting een besluit.

De heer Sneep: Voorzitter. De VVD is blij met het duidelijke en transparante overzicht van de projectevaluaties en vooral ook dat de beoogde doelen binnen de begroting zijn gerealiseerd. Wij hebben een vraag over project 240 op pagina 14. Daar staat dat het door biologische verontreiniging met rivierkreeftjes in bagger honderdvijftigduizend euro (€ 150.000) extra heeft gekost om schoon te maken, terwijl je juist zou denken dat in deze tijd waarin rivierkreeftjes als een soort nieuwe delicatessen worden gepresenteerd, dat zou resulteren in een opbrengst. Daar graag wat toelichting op.

De heer De Boer: Voorzitter, van onze kant een korte opmerking. Een keer per jaar een overzicht van alle afgeronde projecten in deze opzet geeft ons als Algemeen Bestuur veel inzicht en voorkomt heel veel vragen. De verschillen worden met de toelichting op het overzicht adequaat verklaard en wij vinden het een hele goede zaak dat het op deze manier gerapporteerd wordt aan het Algemeen Bestuur. Wij denken dat het ook voor de eigen interne organisatie van belang is dat dergelijke projectevaluaties plaatsvinden, want dat geeft ook de eigen organisatie inzicht.

De heer Verroen: Voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de opmerking van de heer Kocx. Ik denk dat het uitzoeken van subsidies best een belangrijk punt is. Dank aan de ambtelijke staf voor de beantwoording van onze schriftelijke vragen, die waren naar genoegen. Wat ons toch deugd doet, is dat standaardevaluaties onderdeel uitmaken van de projectcyclus en dat is een goede zaak. Wij zijn blij dat dat gebeurt.

De voorzitter: Dank voor de complimenten voor de inzichtelijkheid. Wij hebben het hier over gerealiseerde projecten en dat wij een keer per jaar zo'n overzicht maken, dat ziet u aan de nummering, talloze projecten, honderden projecten en nu ziet u in een oogopslag in een bijlage welke projecten werkelijk zijn afgerond en hoe het de projecten is vergaan. Dat proberen wij zo eerlijk en transparant mogelijk weer te geven. Ik denk dat dat een hele goede zaak is. Nu zijn er vragen gesteld over individuele projecten, zoals over de waterberging Hoevense Beemden. Dat is project 6738 en er is ook een vraag gesteld over 240, een groot baggerproject stedelijk water Tilburg-Blaak. Om met het laatste te beginnen, want daar wordt een vraag gesteld hoe dat nou kan, want het is toch een delicatessen. Rivierkreeftjes zijn exoten die niet geconsumeerd mogen worden. Zoals u allen weet, hebben wij een enorme goed dienst muskusrattenbestrijding. Ik ga af en toe met de buitendienst mee. Muskusrattenvangers gebruiken een soort kooien die net onder het oppervlaktewater liggen. De laatste keer dat ik meeging, bleek dat zij weinig muskusratten hadden gevangen, maar wel vrij veel rivierkreeften. Omdat het om een exoot gaat die wij op veel plaatsen bestrijden, was mijn eerste reactie, dat is mooi, die zijn uit het systeem. Maar dat mag dus niet van de Flora- en Faunawet. De buitenmensen moeten de rivierkreeftjes die zijn gevangen in de kooien waar de ratten in hadden moeten zitten, terugplaatsen in het oppervlaktewater. Dat geeft de inefficiëntie van de wetgeving aan, in dit geval de Flora- en Faunawet, waar wij in de buitendienst tegenaan lopen. In die zin is het een gecompliceerde zaak. Mijn boerenverstand zegt, haal ze eruit, maar zo eenvoudig ligt het niet.

De heer Verroen: Voorzitter, bij interruptie. Hebben wij de overheid in kennis gesteld van deze inconsistentie en gevraagd daar iets aan te doen?

De voorzitter: Ja, ik vond het zelf ook zo krom, dus je moet daar iets mee. U heeft gelijk, als je iets signaleert, dat je dat doorgeeft, te meer omdat de Flora- en Faunawet opgaat in de Natuurbeschermingswet die weer opgaat in de Omgevingswet. Er wordt op dit moment veel gesleuteld juist aan deze wetten. Dus wij hebben dat signaal gegeven in de hoop en verwachting dat het in de Omgevingswet er anders uitziet, want dat is een gemakkelijke deregulering zou je kunnen zeggen. Dat is een goede vraag. Dan het project waterberging Hoevense Beemden.

De heer Arts: Voorzitter, bij interruptie, ik heb dit slechts genoemd als een voorbeeld voor de onderliggende vraag, zijn meeliftende doelen het kind van de rekening door zuiniger te werken?

De voorzitter: U bedoelt het eigenlijk meer horizontaal, met wat voor werk en ambitie zitten wij in de projecten. Ik kan het beste antwoorden in relatie met de STUW. Ik kijk naar de bestaande en de nieuwe situatie. De STUW-overeenkomst die net ondertekend is, is géént op ons eigen Waterbeheerplan dat door het Algemeen Bestuur is goedgekeurd. Wat wij doen en dat was bij de vorige overeenkomst feitelijk ook, is dat wij proberen onze eigen ambitie zonder aanpassingen en zo onverkort mogelijk over te laten nemen in de

bestuursovereenkomst met de provincie. Dat is nu ook bij de STUW gebeurd, dat heeft u de vorige keer kunnen zien. Het aantal natte natuurplek, de aantallen EVZ's, de kilometers, de aantallen zijn identiek aan ons eigen ambitieniveau. Wat wij steeds proberen is daar zoveel mogelijk cofinanciering bij te krijgen. Het is zeker niet de bedoeling om gedurende de rit de ambities naar beneden bij te stellen, ook niet naar boven, want wij zitten er vrij realistisch in, maar vooral transparant. Wat wij beogen, daar gaan wij wel vol voor. Dat kan ik zeggen namens het Dagelijks Bestuur. Wij werken ook met regio's, drie Dagelijks Bestuursleden hier aan tafel hebben zo'n regio, waar zij ervoor moeten zorgen dat de EVZ's, de waterberging en de natuur natuurplek gerealiseerd worden. Daar gaan zij vol voor, samen met de ambtelijke organisatie. Daar waar je binnen de financiële kaders kunt koppelen, zal dat zeker gebeuren, alleen dat kan niet altijd. Wij maken ook situaties mee dat partijen meer willen, maar er zelf geen geld bijleggen. Omdat wij ook met ons eigen Waterbeheerplan en ons eigen financiële kader zitten, kunnen wij de ambitie niet ongebreideld naar boven bijstellen. Ik kan u wel verzekeren en dat zie ik ook heel duidelijk in het bestuur, dat wij met elkaar vol gaan voor hetgeen wat wij hebben afgesproken in de vorige overeenkomst en binnen de nieuwe STUW. Dan de vraag van de heer Kocx over hoe hij de overall tabel moet duiden. Je kunt hem lezen als dat wij het heel goed doen, want wij hebben lagere kosten gemaakt zonder in te teren op de ambitie. De heer Kocx zegt dat wij hem ook anders kunnen lezen. Doordat wij minder subsidie hebben gekregen vanwege een lagere doelrealisatie.

De heer Kocx: Voorzitter, als ik het even mag toelichten. De vraag is tweeledig. Deze gaat in eerste instantie over het project 800246 ofwel het Poets-bestek. Daar heb ik technische vragen over gesteld, omdat in de projectevaluatie opgenomen was dat wij nooit meer subsidie kunnen krijgen dan de kosten die wij maken en de kosten die wij gemaakt hebben, zijn minder dan wij dachten. Vervolgens wordt in de overall tabel het verwachte subsidiebedrag ingeboekt als zijnde daadwerkelijk ontvangen. Dat was een miljoen zeshonderdduizend euro (€ 1.600.000). Uit antwoord op technische vragen blijkt dat wij niet een bedrag van een miljoen zeshonderdduizend euro (€ 1.600.000) ontvangen, maar een miljoen honderdduizend euro (€ 1.100.000). Als je die cijfers in de overall tabel had gezet, dan was er een hele andere uitkomst uitgekomen. Dan was het niet positief bij het subsidiebedrag, maar negatief. Daarom het tweede deel van mijn betoog, Dagelijks Bestuur, ga eens heel scherp kijken naar de subsidies, wat halen wij werkelijk binnen, wat verwachten wij en kloppen onze rapportages wel, want als nu blijkt dat wij hier een rapportage hebben waarvan wij denken dat die definitief is maar het subsidiebedrag blijkt achteraf toch anders te zijn, dan denken wij die binnen te hebben terwijl wij hem niet binnen hebben.

De voorzitter: Ik denk dat u dat heel scherp gezien hebt. In het antwoord is aangegeven dat de exacte kosten een miljoen honderdduizend euro (€ 1.100.000) bedragen en in de tabel staat een ander bedrag. Uw opmerking is correct en ik kan toezeggen dat wij dat scherp in beeld zullen houden. Wij hebben jaarlijks nieuwe afgeronde projecten. Ik kan mij voorstellen dat wij werken met werkelijke bedragen, datgene wat je daadwerkelijk hebt binnengehaald als realistische weergave en niet als te verwachten weergave.

De heer Kocx: Voorzitter. Ik was ervan uitgegaan dat dit de projectevaluaties waren, dit zijn de eindbedragen. Uit de technische vraag blijkt dat de eindbedragen geen eindbedragen zijn en er nog een heel andere uitkomst kan komen. Dan denk ik, moet je dan niet wachten met rapporteren totdat je zeker weet wat het eindbedrag is. Nu denk je dat je het goed doet, terwijl dat misschien niet zo is.

De voorzitter: Ja, helder. Dit is een belangrijk signaal over hoe wij dit naar de toekomst weergeven. Ik ben er voorstander van om zoveel mogelijk weer te geven wat het werkelijk is. Dat is voor de transparantie het beste.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Ik denk dat als je evalueert, het juist belangrijk is om aan te geven hoe wij dachten dat het zou lopen en hoe het uiteindelijk gelopen is. Dat je de eerste aannames vergelijkt met de resultaten aan het eind.

De voorzitter: Prima. Dit was de reactie in eerste termijn.

Tweede termijn

De heer Arts: Voorzitter. Mijn pleidooi is er vooral op gericht dat als dit daadwerkelijk een evaluatie is van de projecten die wij uitgevoerd hebben, dan vind ik een evaluatie met betrekking tot het geld, de euro's, karig om te evalueren. Ik zou er liever meer kwalitatieve gegevens bij willen hebben om kwalitatief een evaluatie te kunnen uitvoeren. Dat was de portee van mijn opmerking.

De voorzitter: In de bijlagen staan ook kwalitatieve zaken in, afhankelijk van hoe je het leest en duidt. Ik ben het op zich wel met u eens, je moet niet alleen kijken naar hoeveel kilometer er is aangelegd of hoeveel hectaren zijn gerealiseerd, maar ook naar wat de mogelijke effecten zijn. Er zijn meerdere projecten waar wij wel op ingaan. Uw oproep is een goede, daar waar wij naast kwantitatieve ook kwalitatieve duidingen bij

projectevaluaties kunnen geven, is dat verstandig om te doen en niet alleen wat er aan kilometers of hectaren is aangelegd. Ik kijk even naar de heer Van der Aa als portefeuillehouder om het woord te voeren.

De heer Van der Aa: Voorzitter, het bijzondere van dit project is de relatie met de grote ruilverkaveling, want dit is het Poets-bestek, het eindtraject waar hier vorig jaar ook over gesproken is, gaan wij het halen. Maar wij hebben hier te maken met een subsidiebeschikking, die in relatie staat tot de opdracht van een miljoen zeshonderdduizend euro (€ 1.600.000), maar omdat wij niet meer subsidie kunnen krijgen dan de gemaakte kosten, is daardoor het te ontvangen bedrag viereneenhalf (€ 450.000) tot vijf ton (€ 500.000) lager. De relatie met de landinrichting en de subsidieaanvragen destijds maakt het hier extra gecompliceerd. Ik geef toe, het is jammer dat in de overall tabel het echte bedrag niet vermeld staat. Dat heeft nog iets meer te maken met de ruilverkaveling, want die staat wel in de evaluatie maar niet in de overall overzichten van de realisatie van de EVZ en de natte natuurplekels. Onze excuses daarvoor, die zijn in deze tabel eigenlijk vergeten.

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt kennis van de projectevaluaties van de projecten inclusief de verantwoorde totale projectkosten.

3.a.4 Zuiveringsspiegel 2015

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt de Zuiveringsspiegel 2015 voor kennisgeving aan.

3.a.5 Jaarverslag Calamiteitenzorg 2015

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt het jaarverslag Calamiteitenzorg 2015 voor kennisgeving aan.

3.a.6 Jaarverslag commissie Bezwaarschriften Waterschap Brabantse Delta 2015

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Ik heb twee opmerkingen over de samenvatting van de Zuiveringsspiegel. Een prettige heldere samenvatting en dank voor de uitgebreide beantwoording van mijn technische vragen, maar twee zaken blijven wat vragen oproepen. Bij de assets staat eigenlijk dat wat wij daar kunnen doen aan innovatie en duurzaamheid, heel erg afhangt van wat er juridisch mag en wat onze taakopvatting is. Wat er juridisch mag, vind ik een hele bijzondere, want heel Nederland – ook in waterschapsland – is bezig met de verduurzaming. Ik ben heel benieuwd wat de portee van deze opmerking is. Qua taakopvatting idem dito. Waterschappen zijn al lang producent, leverancier en innovator, dus hoe wordt dit punt precies bedoeld? Die strijd win je gewoon niet met de wapens van de vorige, dus wij moeten wel vernieuwen. Wat wordt hier bedoeld? Het tweede punt gaat over sociale innovatie. Zoals sociale innovatie nu omschreven staat, is dat gewoon samenwerking en moeten wij voorzichtig zijn met te veel window dressing.

Mevrouw Raedts: Voorzitter. De nota is erg duidelijk, informatief en de vele technische vragen en uitgebreide antwoorden geven daar nog wat meer licht op. De nota is ter informatie, maar in het kader van dit thema wil ik het Dagelijks Bestuur vragen naar de stand van zaken van de motie die wij in november 2015 hebben aangenomen over het feit dat er toekomstscenario's ontwikkeld zouden worden voor slibverwerking en de toekomst van SNB. Ik ga ervan uit dat die motie uitgevoerd gaat worden. Mijn vraag is wanneer wij die scenario's kunnen verwachten.

De heer Taks: Voorzitter. De Zuiveringsspiegel maakt melding van het feit dat de herwinning van grondstoffen bij de zuivering van het afvalwater het waterschap weer een stap dichterbij de energie- en grondstof producerende rwzi brengt. Dat is een positieve ontwikkeling en daar zijn wij het hartgrondig mee eens, duurzaamheid en de circulaire economie zijn goede ontwikkelingen, maar de vraag is wel tot hoever het waterschap daarin kan gaan zonder dat het eventueel gevolgen of zelfs negatieve gevolgen zou kunnen krijgen voor de zuiveringstarieven. Er zijn financiële risico's aan die processen verbonden, die zijn tot dusver uitstekend beheersbaar gebleken, maar het kan zeker als wij er verder mee gaan en de pilot bioplastics waar terecht door het waterschap met veel enthousiasme een wereldprimeur van gemaakt is, alle lof daarvoor, echt gestalte gaat krijgen, dan heeft dat wel financiële risico's en is de toekomstontwikkeling iets wat wij grondig moeten bestuderen. 50plus steunt die ontwikkeling, maar wil hierbij wel een waarschuwend kanttekening plaatsen.

De heer De Boer: Voorzitter. De eerste opmerking heeft betrekking op de samenvatting Zuiveringsspiegel. Ik heb daar een vraag over. In 2015 is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid om secundaire grondstoffen mee te vergisten, teneinde het waterschap bij te laten dragen aan zonne-energie. Beide zijn goed voor verduurzaming en leveren een positieve businesscase op. Dan is mijn vraag, waarom wordt dat dan niet gedaan? Het andere punt heeft betrekking op het jaarverslag van de commissie Bezwaarschriften. Onderschrijft het Dagelijks Bestuur de aanbevelingen van deze commissie? Wij lezen daarover in de reactie

van het Dagelijks Bestuur eigenlijk niks. Ik zou graag van de portefeuillehouder horen of hij de aanbevelingen overneemt en hoe hij die in de praktijk denkt te realiseren.

De voorzitter: Ik kijk voor de antwoorden op de vragen over de Zuiveringsspiegel naar de heer Schots en ik zal zelf de vragen over de bezwaarschriften beantwoorden.

De heer Schots: Voorzitter. De vraag van mevrouw Bonthuis over het aspect van de assets is denk ik, door de heer Taks beantwoord. Zo goedkoop wil ik mij er niet van afmaken, zo is het ook weer niet, maar bij alle innovaties die wij doen en proeven die wij daarvoor uitvoeren, zelf of in combinatie met andere waterschappen, kom je op een punt waarop je zegt, dit is een haalbaar spoor. Op kleine schaal hebben wij bewezen dat het wel kan. Ik neem bioplastics als voorbeeld, omdat dat op het ogenblik dicht bij huis is. Op het moment dat je dat wilt gaan opschalen of groter wilt gaan doen of op een wat businesscase-achtige schaal wilt gaan uitwerken, dan kom je op de vraag, hoeveel investeringen zijn daarvoor nodig, welke risico's zitten daaraan vast, heeft het effecten voor onze zuiveringstarieven en verdraagt dat profiel zich nog met de taak van het waterschap als overheidsorgaan? De heer Taks zegt ook, de ontwikkeling van onze zuiveringen tot energie- en grondstoffabrieken noopt tot het meegaan met dat soort ontwikkelingen. Aan de andere kant kom je ogenblikkelijk in de situatie dat je op commerciële schaal activiteiten zou kunnen gaan doen, die met de vrije markt concurreren. Daar heb je de wet Markt en Overheid voor waaraan wij ons te committeren hebben. Dan komen er fiscale aspecten rondom btw en vennootschapsbelasting om de hoek kijken en dat alles vraagt om een afweging of wij dat als waterschap willen en vinden wij dat wij dat als waterschappen wel of niet moeten doen. Dat is een discussie die met onze projecten niet alleen in West-Brabant speelt, maar die speelt overal in het land en daarover wordt in de Unie in het kader van het concept van de energie- en grondstoffenfabriek nadrukkelijk nagedacht. Dat is het issue dat wij gepoogd hebben te duiden in de Zuiveringsspiegel en het is niet zo eenvoudig om te zeggen, het bioplastics project lukt, dus we gaan maar een plasticfabriek bouwen. Dat is de achtergrond van waarom wij daar op deze manier op antwoorden. De vraag van mevrouw Raedts over de stand van zaken motie toekomstscenario's NSB. Ik dacht dat wij een of twee vergaderingen terug – toen wij het ondernemingsplan SNB hier besproken hebben – aangegeven hebben hoe de aanpak op dat gebied is. De aandeelhouders van SNB hebben naar aanleiding van de motie die door het Algemeen Bestuur van Brabantse Delta is aangenomen, met elkaar afgesproken om een strategische studie te doen naar de taken en plaats van SNB en haar activiteiten in de toekomst. Dat is een eenvoudige vraag, maar is complex in beantwoording en kost daarom nogal wat tijd. Ambtelijk wordt daar op dit moment hard aan gewerkt en wij hopen u in elk geval in het najaar de voortgang te melden van hoe dit proces zich ontwikkelt. Wij zullen dan niet zover zijn dat alle scenario's compleet en breed uitgewerkt op tafel liggen voor besluitvorming. De heer De Boer heeft gevraagd naar het onderzoek naar het meevergisten van de secundaire grondstoffen en zonne-energie. Daar kom je precies op hetzelfde vraagstuk als waar ik net op duidde. Als je dat grootschalig wilt gaan doen, dan raak je grenzen waarvan je zegt, kunnen wij die als waterschap overgaan of zijn die flexibel? Dat is precies de reden waarom ook voor deze thema's gezegd is, daar moet je eerst een standpunt over innemen voordat je dat verder kunt gaan uitrollen, ook al lijkt de businesscase op voorhand haalbaar. Als dat het geval is, dan is dat zeker een incentive om dat soort dingen eens bij de kop te gaan pakken, maar dat is niet zomaar even gedaan. Dat voor wat betreft de vragen over het zuiveringsbeheer.

De voorzitter: De tweede vraag van de heer De Boer ging over het jaarverslag van de commissie Bezwaarschriften en of het Dagelijks Bestuur de aanbevelingen onderschrijft. Op pagina 13, de laatste pagina van het jaarverslag van de commissie Bezwaarschriften, staan vier duidelijke aanbevelingen. Het Dagelijks Bestuur gaat in haar reactie op het jaarverslag uitvoerig in op het afhandelen van bezwaren binnen de wettelijke termijn. Wij bereiken daar ook goede resultaten mee, want wij zitten binnen de wettelijke termijn, maar eigenlijk gaat onze ambitie verder, want ook binnen de wettelijke termijn kun je proberen de curve nog korter te laten zijn. Dat is altijd fijn voor iemand die een bezwaarschrift indient dat hij zo snel mogelijk een reactie krijgt. Het tweede punt van de aanbevelingen gaat over de samenwerking. Wij geven aan in onze reactie dat wij het buitengewoon belangrijk vinden om zaken af te stemmen tussen commissie, secretaris en ambtelijke organisatie. Dan blijven over aanbevelingen 3 en 4, ons goed informeren over relevante beleidsstukken en de vierde gaat over besluiten. Wij hebben met de commissie afgesproken dat wij dat zullen doen. In die zin onderschrijven wij de aanbevelingen. Ik heb elk jaar een gesprek met de voorzitters van de commissie Bezwaarschriften. Om precies te zijn, ik ontvang de heer Van Laar volgende week. Dat is een belangrijk onderdeel, omdat wij dat bekrachtigen door elkaar weer eens te ontmoeten. Ze zitten in een goede mood van meer efficiency en meer samenwerking tussen de Brabantse waterschappen, zodat de kosten per bezwaarschrift naar beneden kunnen zonder dat de kwaliteit achteruitgaat. Wij zitten er hetzelfde in op die meerjarige lijn.

De heer De Boer: Wordt deze lijn onderschreven door de andere waterschappen?

De voorzitter: Ik zou rustig mogen zeggen dat Brabantse Delta wat vooraan staat en mede aanjager is van deze lijn. Twee jaar geleden hebben wij al voorgesteld naar één commissie over te gaan voor alle

waterschappen. Dat ging een aantal waterschappen op dat moment nog te ver en toen hebben wij gezegd, laten wij dan in een geleidelijker traject naar één commissie toewerken, door alvast logische stappen te zetten op weg daar naartoe. Daar heb ik mijn collega's van Aa en Maas en De Dommel heel goed in meegekregen. Daar ziet u nu het resultaat van. In die zin zitten wij er alle drie in, van wij werken toe naar het einddoel van één commissie en wat wij intussen kunnen doen dat daaraan bijdraagt, doen wij ook.

Tweede termijn

Mevrouw Korst: Voorzitter, naar aanleiding van de stabilisatie van het aanbod van slib en de opmerking van mevrouw Raedts. Daarin is te lezen dat er een slib strategiestudie komt met daarin een prognose over het aanbod van slib. Zit daarin gedeeltelijk het antwoord op de vraag van de motie verborgen? Maakt dat daar onderdeel vanuit? Daar is een aantal technische vragen over gesteld. Die studie die in september afgerond wordt, geeft die ons gedeeltelijk inzicht in de motie zoals mevrouw Raedts aangegeven heeft?

De heer Schots: Voorzitter. De prognose van de aanvoer van slib is een van de aanleidingen om te kijken naar hoe de toekomst van de slibverwerking eruit moet gaan zien. Een aantal waterschappen dat aandeelhouder is, heeft in 1997 geloof ik, met elkaar besloten SNB op te richten, teneinde hun zuiveringsslib te verwerken. In die tijd was monoverbranding een gangbare techniek om je van slib te ontdoen. Ook op het land storten gebeurde nog weleens, maar begon langzamerhand toch wat frictie op te leveren. In 1997 hadden wij nog nooit gehoord van reststoffenterugwinning, slibvergisting en ik weet niet wat allemaal meer aan mooie toepassingen die er inmiddels wel zijn. Anno 2015 dient zich niet alleen de vraag aan of er meer of minder slib komt, maar ook hoe slibverwerking past in het huidige concept en het huidige denken over de gesloten grond- en reststoffenkringloop. Dat is een veel breder domein dan alleen of er meer of minder slib komt, maar ook hoe de slibverwerking van de waterschappen zich positioneert in de context van de stand der techniek, de inzichten die op dit moment bestaan en de marktomstandigheden. Fosfaat begint een schaars goed te worden om maar eens iets te noemen. Dat is een breder vraagstuk dan meer of minder slib, maar ook van hoe richten wij onze slibverwerking in met meeweging van milieu- en economische aspecten en innovatieaspecten en hoe past dan een construct als de SNB daarin. De focus is niet of wij een SNB moeten hebben of handhaven, maar wat is anno nu de beste wijze van omgaan met je reststoffen binnen het kader van duurzame economie of circulaire of biobased economy. Dat is de hamvraag. Als je daar een oplossing voor hebt, hoe moet je dat dan structureren en instrumenteren en hoe past SNB daar in de bestaande of in een andere vorm in. Dat is het object van de strategiestudie die onderhanden genomen wordt, en ik hoop dat u begrijpt dat dit niet een fluitje van een cent is, maar dat daar links en rechts nog wel wat hersens over moeten kraken voordat wij dat allemaal heel scherp hebben.

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt het jaarverslag van de commissie Bezwaarschriften Waterschap Brabantse Delta 2015 en de reactie van het Dagelijks Bestuur voor kennisgeving aan.

3.b Kadernota 2017-2026

De voorzitter: De heer Schots geeft zo meteen een korte inleiding, maar het echte debat over de kadernota vindt plaats in de julivergadering en niet vanavond, dus in die zin geen dubbelingen. Voor het debat de volgende maand nemen wij alle tijd, elke fractie krijgt spreektijd, zodat wij daar volwaardig en goed aandacht voor kunnen hebben. Vanavond is alleen bedoeld voor het stellen van nieuwe vragen naar aanleiding van het antwoord op reeds gestelde technische vragen. Die verzamelen wij en wij kijken in hoeverre wij die vanavond kunnen afdoen of dat dat later schriftelijk gebeurt. Dat is de portee van het agenderen vanavond.

De heer Schots: Voorzitter. Afgelopen jaren gaf ik bij de behandeling van de kadernota een stevige presentatie, maar door het nieuwe bestuur is een aantal zaken wat veranderd. U weet dat wij in het afgelopen jaar verschillende keren bijeen zijn geweest om over kadernotathema's te spreken. Ik mag zeggen dat het thema duurzaam financieel beleid prominent in de belangstelling gestaan heeft. U hebt daarmee zelf richting gegeven aan het denktraject en de opties die er waren en de voorkeuren die bestonden, die u in deze kadernota in hoofdstuk 3 uitgewerkt vindt. U vindt daar in het kort maar wel zeer helder weergegeven wat onze denklijnen in het afgelopen jaar op dit gebied geweest zijn en wat het voorstel is dat het Dagelijks Bestuur daaruit gehaald heeft. Het heeft geen zin om inhoudelijk alles te herhalen wat u al drie keer gehoord en vier keer gezien heeft. In hoofdstuk 2 van de kadernota wordt op een aantal andere thema's ingegaan, die uit het bestuursakkoord dan wel de actualiteit leidend zijn voor ons. Dan hebben wij het over het fenomeen dat wij ons tot een moderne overheid willen ontwikkelen, waarbij belangrijke aandachtspunten zijn digitalisering en participatie, klimaat en waterveiligheid, de waterkwaliteit en de nieuwe circulaire economie. Ik reageerde er net al even op in aansluiting op de vraag van mevrouw Korst, dat is een onderwerp dat in hoofdstuk 2 van de kadernota al uitgebreid aan de orde geweest is. Ik zie aan de vele technische vragen die u gesteld heeft en hopelijk adequaat beantwoord hebt gekregen, dat u zich er erg in verdiept heeft. Ik denk

dat de kadernota voor u meer leeft dan dat in voorgaande jaren het geval was. Ik denk dat ik met deze duiding van de hoofdpunten kan volstaan.

De voorzitter: Het gaat dus over nieuwe vragen naar aanleiding van de reeds beantwoorde technische vragen, en niet over het debat. Ik zeg het even wat strak, maar dat voorkomt een dubbeling.

De heer Kocx: Voorzitter. Het debat doen wij over vier weken. Ik wil starten met de complimenten voor de kadernota. De leesbaarheid en duidelijkheid zijn prima. Onze technische vragen zijn naar tevredenheid beantwoord en de nieuwe tabel Duurzaam financieel beleid waar wij om gevraagd hebben, is netjes gemaakt en ik wil iedereen adviseren die er alsnog bij te pakken, want die geeft een veel duidelijker beeld van het verloop van de reserves dan de teksten op de zes of zeven pagina's. Dank voor het overzicht, ook heel handig voor het debat over vier weken. De laatste technische vraag die ik wil stellen, is opgekomen naar aanleiding van het vorige agendapunt. Wij hebben daar geen bestemmingsreserve gemaakt, maar daarvoor in de plaats hebben wij de zeshonderdzesenzestigduizend euro (€ 666.000) in de tariefegalisatie gestopt. Mijn technische vraag is, heeft dit nog gevolgen voor de kadernota, want die gaat uit van een lager bedrag van de egalisereserve. Als je dat doortrekt, dan zou je met een hogere start weten dat wij een beleid hebben vastgesteld dat wij binnen tien jaar afbouwen. Dat zou betekenen dat wij de zeshonderdzesenzestigduizend euro (€ 666.000) dus ook in tien jaar moeten afbouwen. Heeft dat nog consequenties, wellicht ook voor de voorbeeldtarieven die wij nu gepresenteerd hebben gekregen?

Mevrouw Raedts: Voorzitter, naar aanleiding van de antwoorden heb ik nog twee vragen. De eerste betreft de watergebiedsprogramma's en de planning staat er netjes onder, maar ook hier zie ik dat de term watergebiedsprogramma langzaam overgaat in de term gebiedsproces. Het is toch wel zo dat de watergebiedsprogramma's of plannen opgepakt blijven worden zoals het in het Waterbeheerplan staat, want daarin staat het naar mijn idee heel goed verwoord. Zoals het hier staat, denk ik dat het weer meer projectmatig wordt. In het kader van besturen op hoofdlijnen, integrale aanpak, participatie zou ik willen pleiten voor de aanpak in het Waterbeheerplan. Mijn vraag is, hebben wij het hier over hetzelfde of wordt hier iets anders bedoeld? De tweede heeft te maken met bijlage 7. Er zijn een paar mooie kaartjes bij de agenda gevoegd. Voor de kadernota in de toekomst zou ik willen zeggen, de plekken waar de opgaven liggen die op de kaartjes staan, is mooi, maar het is voor mijn gevoel inzichtelijker als er een tabel bij zit, waarin aan de ene kant staat wat wij nog moeten realiseren van de opgave, aan de tweede kant de projecten en wat die aan de realisatie bijdragen, zowel kwalitatief als kwantitatief, en ten derde de stand van zaken zowel kwantitatief, kwalitatief als financieel. Dan kunnen wij in een opslag zien hoe het zit met alle projecten voor EVZ's en natte natuurplekjes en hoeven wij niet zelf elk project in de managementletter op te zoeken en te analyseren. Zou dat daar ook nog bij kunnen?

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, ik heb wat vragen gesteld over de rwzi's. Die van Baarle-Nassau en Chaam halen de norm niet. Er zijn antwoorden gegeven over maatregelen, waarmee wij de normen wel kunnen halen. Ze lijken niet helemaal afdoende en uitputtend. Ik vroeg mij af, is er gedacht aan een extra biologische slag rondom de rwzi's met een stuk meandering, waardoor je meer zuurstof krijgt, enzovoorts. Dat is een vraag om de waterkwaliteit optimaal te verbeteren, ervan uitgaande dat wij aan de normen moeten voldoen en zelfs iets meer dan dat misschien. Dan nog een vraag naar aanleiding van iets wat collega's hebben gevraagd over de droogte en zoetwatervoorziening, met name het Volkerak Zoommeer. Morgen vindt hierover in de Tweede Kamer een Algemeen Overleg plaats en de resultaten daarvan kunnen van invloed zijn op wat de provincie wil bijdragen aan de voorzieningen met zoetwater. Ik zou het op prijs stellen als wij na dat overleg snel op de hoogte worden gebracht van de resultaten. Het kan wellicht van invloed zijn op wat wij in deze kadernota gaan afspreken met elkaar. Ik heb iets gelezen over de vertraging van de dynamische uitvoeringsagenda van de provincie. Kunnen wij die niet gewoon versnellen? Dat lijkt mij van belang vanwege de klimaatscenario's in verband met wateroverlast. Kunnen wij daar zelf een meer sturende rol in pakken?

De heer Slenders: Voorzitter. Wij hebben met genoeg kennisgenomen van de kadernota en het traject dat hieraan vooraf is gegaan van het Dagelijks Bestuur en de ambtelijke organisatie, kunnen wij waarderen. Wij hebben geen directe vragen op dit moment, hoewel de weersomstandigheden van de afgelopen weken het belang van ons werk onderstrepen, vooral in Oost-Brabant natuurlijk. De kadernota leest goed, hoewel het ook weer geen spannend jongensboek is. Wij hebben een zorg en dan sluiten wij aan bij mevrouw Bonthuis, dat is de waterkwaliteit. Op bladzijde 21 lees je daar allerlei dingen over. Wij willen ons ook aansluiten bij Water Natuurlijk wat dat betreft, in het kader van Europa. Bij de voorbespreking kwamen wij erop dat de zuiveringen in grote lijnen nog steeds dezelfde techniek gebruik als een jaar of zeventig (70) geleden met uitzondering van een Fuzzy filter en dergelijke. Misschien dat wij een soort Deltaplan Waterkwaliteit moeten gaan opstellen, maar daar zullen wij bij de algemene beschouwingen ongetwijfeld verder op ingaan.

De heer Veltho: Voorzitter. Mag ik even interrumperen, om mevrouw Bonthuis te helpen en uw organisatie minder werk te bezorgen? Als je kijkt op de site van de Tweede Kamer, dan kun je je Kamerleden uitkiezen

en je kunt zelfs onderwerpen uitkiezen. Dan kun je zogenaamde attenderingen aanklikken. Die krijg je onmiddellijk per e-mail op de dag dat het gebeurt, in uw e-mail.

De voorzitter: Dank voor deze suggestie.

Mevrouw Bonthuis: Dank, ik stel er toch prijs op dat wij met zijn allen hierover geïnformeerd worden. Ik denk dat het raakt aan waar wij over gaan praten de komende keer.

De voorzitter: Prima. Gelet op uw inbreng, dat raakt meerdere Dagelijks Bestuursleden. Wij zullen starten met de heer Schots als portefeuillehouder.

De heer Schots: De vragen die ik denk te kunnen beantwoorden, zal ik even langslopen. De vraag van mijnheer Kocx, het antwoord is niet een, twee, drie te geven. Dat zult u begrijpen. Dat betekent dat wij daar nog een stuk analysewerk op los zullen laten en kijken naar de consequenties zoals u die in grote lijnen hebt aangeduid, dus daar komen wij binnenkort op terug. De vraag van Mevrouw Raedts over het uitwerken van bijlage 7 om die inzichtelijker te maken kan ik op vergelijkbare wijze beantwoorden. Wij moeten bekijken hoe wij dat vorm kunnen geven en of dat allemaal in deze kadernota nog zal gaan lukken. Ik denk niet dat wij hier stante pede afspraken over kunnen maken of toezeggingen voor kunnen doen, maar wij zullen in elk geval bekijken wat de mogelijkheden zijn. Ik denk dat de overige vragen de andere portefeuilles regaderen.

De voorzitter: Ik kijk even naar de heer De Jong voor de opmerking van mevrouw Raedts over de gebiedsprogramma's, of dit nog steeds programma's zijn en niet ineens processen worden.

De heer De Jong: Ik ben mij helemaal aan het inwerken in het Dagelijks Bestuurslidmaatschap en dit behoort tot mijn portefeuille. Voor zover het mij nu duidelijk is, is het gebiedsbeheerplan leidend. Ook in het antwoord op de technische vragen staat hier een aantal zaken over opgenomen. De gebiedsprocessen waren al bezig en worden in dit plan flexibel opgenomen. Ik moet even naar de toekomst kijken, om een duidelijker antwoord te geven op deze vraag.

De voorzitter: Even ter aanvulling, richting mevrouw Raedts. De gebiedsprogramma's, het maakt allemaal deel uit van de overeenkomst die wij gesloten hebben met de manifestpartners. Een onderdeel daarvan is dat wij gebiedsprogramma's gaan opstellen. Onze ambitie is niet verlaagd of veranderd. Dat hebben wij gewoon te doen. Dat maakt onderdeel uit van het beregeningsbeleid zoals de agrariërs nu ook bedrijfswaterplannen moeten opstellen, wil hij gebruik mogen maken van het beregeningsbeleid. Zo hebben wij ook over een aantal gebieden de afspraak gemaakt dat wij gebiedsprogramma's op gaan stellen zoals wij dat hebben verwoord, en dat is het eigen Waterbeheerplan. Die ambitie staat en daar staan wij voor aan de lat, dus dat hebben wij te doen. Dat als aanvulling op de heer De Jong. De vraag over de Zuidwestelijke Delta van mevrouw Bonthuis. Zij verwijst naar een belangrijk Algemeen Overleg in de Tweede Kamer. Ik vind de suggestie van de heer Velthoen een hele mooie, want dat klopt dat dat op die manier te volgen is. Ik begrijp dat uw vraag misschien wat breder is bedoeld. Dan past het misschien beter bij het debat over een maand. Het debat morgen in de Kamer gaat er inderdaad over dat de Rijksstructuurvisie Grevelingen Volkerak-Zoommeer een ontwerp-Rijksstructuurvisie is. De Kamerleden zullen nagaan in hoeverre hetgeen in de Rijkstructuurvisie staat met de kennis en financiële middelen van nu voor zover nu bekend, de ambities allemaal kunnen worden gerealiseerd. Dat debat moeten wij even afwachten, want vele gedeputeerden van Noord-Brabant, Zeeland en Zuid-Holland zijn actief bezig om met Kamerleden te interveniëren. Er staan voor meerdere provincies en meerdere waterschappen grote belangen op het spel. Het raakt onze eigen duurzame zoetwatervoorziening. In die zin zullen wij het debat morgen met veel belangstelling volgen. U hebt gelijk dat uit de uitkomsten van het debat mogelijk richtinggevende uitspraken komen, die ook voor ons waterschap en voor ons handelen van belang kunnen zijn, maar daarvoor moeten wij eerst het debat afwachten. De kans is wel dat het effecten kan hebben op onze gronden in de Zuidwestelijke Delta en ons eigen Volkerak-Zoommeer. De kaartjes, dat is vaak een hobby van een hoop mensen. Wij zijn altijd blij dat er mooie kaarten bij zitten, want daarmee wordt inzichtelijker wat wij eigenlijk doen. Daarom hebben wij de kaarten ook toegevoegd. Al die proza en taal, met een goede kaart zie je vaak in een oogopslag waar het over gaat. Wij proberen die zo inzichtelijk mogelijk te maken. U doet daar een suggestie voor. De heer Van den Berg is een belangrijke auteur in het team dat de kadernota opstelt, zou u iets kunnen met de suggestie van mevrouw Raedts?

De heer Van den Berg: Voorzitter. Aanvankelijk was het de bedoeling om een overzicht te geven, alleen op dit moment zitten wij net op de wisseling. In 2016 start het nieuwe traject, dus vandaar dat wij er nu voor hebben gekozen om met kaarten te laten zien wat het programma is dat qua prognoses nog precies overeenkomt met het Waterbeheerplan, zoals wij hebben afgesproken in STUW. In een volgende kadernota komen wij met cijfers en tabellen en voortgang prognoses zoals u vraagt. Daar waar het mogelijk is om de huidige zaken nader toe te lichten, kunnen wij natuurlijk een stukje invulling geven.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Deze vraag heb ik bewaard voor mijn schriftelijke vragen van volgende week. Ik heb het actieve programma Inrichtingsmaatregelen. Hier staan dingen zoals 'uitgevoerd in 2015', daar staat al uitgevoerd, maar een aantal van die zaken is slechts ten dele uitgevoerd. En die worden hier vermeld als zijnde uitgevoerd. Als wij een EVZ aanleggen en wij kunnen als eerste deel slechts veertig procent (40%) realiseren en wij zetten er hier een groen streepje bij, dan lijkt het alsof wij klaar zijn. Dan ga ik met mevrouw Raedts mee om dat soort dingen wat scherper en duidelijker te maken om de naloop van dat soort klussen beter en scherper in beeld te houden.

De voorzitter: Uw punt is duidelijk, gewoon de foto van waar wij nu staan, daar duidt u ook op. Kunnen wij daar wat scherper en duidelijker in zijn.

De heer Van den Berg: Om er gewoon nog een extra check op te doen, dat hebben wij gewoon te doen. Het is een continu proces om het goed duidelijk te krijgen.

De voorzitter: De toezegging is een extra check op de feiten die wij hier weergeven.

De heer Van den Berg: Op de correctie, dat zij kloppen met de rekeningen.

De voorzitter: Een goede toezegging, ja, prima. Wij hebben nog een openstaand punt van mevrouw Bonthuis over de kadernota, die DAW, delen van de uitvoeringsagenda. Door de provincie ontstaat er wat vertraging, maar u zegt, wij moeten het wel laten gebeuren. Het is onze rol om de provincie aan te sporen dat die vertraging niet plaatsvindt. Ik denk dat dat een goed punt is. Binnenkort hebben wij samen met de dijkgraven, de heren Glas en Verheijen, een overleg met de verantwoordelijk gedeputeerde. Ik kan u wel toezeggen dat ik dit punt zal inbrengen, want wij zijn er niet bij gebaat dat een provincie achterblijft als het gaat om leveren. Dit gaat om doen wat je te doen hebt en wij hebben er belang bij dat het geen vertraging oploopt. Ik zeg u toe dat ik dit namens het Dagelijks Bestuur bij de gedeputeerde zal inbrengen.

De heer Van der Aa: Voorzitter, nog een vraag van de heer Slenders. Hij noemde net dat er eigenlijk een Deltaplan Waterkwaliteit zou moeten komen. Inderdaad, morgen in het Algemeen Overleg van de Tweede Kamer kondigt de minister dat zeker aan, een Deltaplan Waterkwaliteit en Zoetwater. Dat is eigenlijk een opvolging van de Verklaring van Amersfoort die u in de kadernota hebt zien staan. Daar zal ongetwijfeld de komende tijd veel aandacht aan geschonken worden.

De voorzitter: Mooi, dus de oproep van de heer Slenders heeft de minister al op het netvlies. Ik kijk even rond.

Tweede termijn

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, nog een aanvullende vraag over de uitvoeringsagenda. Wij hebben het STUW en het Groenontwikkelfonds Brabant, daar zitten gelden in die voor het waterschap klaarliggen, maar ze komen niet vanzelf naar ons toe. Dat is afhankelijk van projectplannen, maar ik kon niet uit de kadernota halen wanneer die er liggen. Naarmate wij eerder komen met voorstellen, krijgen wij eerder geld en kunnen wij sneller uitvoeren. Wat is de planning?

De heer Van der Aa: Voorzitter, hier hebben wij nog heel wat voor te doen, want dat geldt voor de hele periode 2016 – 2021. Als u mij vraagt hoeveel er exact in de pijplijn zitten met een conceptaanvraag, daar kan ik niet zo antwoord op geven. Het is zeker van belang, want het begint met de voorbereiding.

De voorzitter: Een aanvulling, want dat hebben wij in het verleden geleerd. Het werkt ook nog vaak zo, en dat zal met STUW misschien ook zo zijn. Soms lopen projecten vertraging op ook door externe omstandigheden, zoals het feit dat een grondverwerving niet rondkomt. Helaas realiseer je dan je project niet en ontvang je ook geen subsidie. Als er bij sluitingstijd van de overeenkomst zogenaamd geld over is dat niet benut is, dan is het niet vanzelfsprekend dat de middelen voor dezelfde doelen beschikbaar blijven. De provincie mag dan een nieuwe afweging maken en GS kunnen samen met PS besluiten om de gelden naar de algemene middelen te laten terugvloeien. Dat is een extra urgentie om ervoor te zorgen dat wij voortvarend de projecten ter hand nemen om de gelden te benutten, daar waar zij voor geoormerkt zijn.

3.c Aquon: strategische heroriëntatie

De voorzitter: Wij zouden dit nog voor de pauze kunnen doen. Tijdens een themabijeenkomst hierover hebt u alle vragen kunnen stellen. Het rapport ligt voor. Dan doen we na Aquon de pauze.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, niet om het woord te voeren, maar een opmerking van orde. U stelt van, bij de informatiebijeenkomst is door de presentator nadrukkelijk gezegd dat er een rapport is geschreven,

maar daar mocht niets over verteld worden. Hij kon enkel een paar hoofdlijnen duiden. De veronderstelling dat wij toen hebben kunnen spreken over de rapportage, is niet helemaal juist.

De voorzitter: Dat is waar. U hebt toen de contouren gezien en nu ziet u de volle omvang. Dat is correct, mijnheer Schouwenaars. Daarom is er nu gelegenheid voor debat.

De heer Van Noord: Voorzitter, als wij het rapport en de aanbevelingen lezen, dan hebben wij er absoluut vertrouwen in dat het de goede kant op gaat, maar gezien de voorgeschiedenis lijkt het verstandig om de ontwikkelingen zeer goed te blijven volgen en de vinger aan de pols te houden en regelmatig te rapporteren over de richting van de voortgang. Dat is de opmerking die wij wilden maken.

Mevrouw De Koning: Voorzitter, wij ondersteunen het rapport ook als mede-eigenaar, daar wil ik echt de nadruk op leggen. Daarom vinden wij het van belang dat het belangrijk is dat wij kwaliteit blijven leveren en bestendig zijn naar de toekomst toe. Ik refereer aan paragraaf 4.2., op pagina 11, randvoorwaarden. Als voorbeeld noem ik de nieuwe ontwikkelingen in de technologie, want wij vinden het belangrijk om hier aandacht aan te blijven geven, en aan de marktontwikkelingen die daarbij horen. Paragraaf 4.3., pagina 12, juist de veiligheid, duurzaamheid en milieu zijn aspecten waarvan wij vinden dat die aandacht nodig hebben.

De heer Verroen: Voorzitter. Ik sluit mij aan bij de vorige sprekers. Een uitstekend rapport. Ik hoop dat alle kikkers in de kruiwagen blijven en dat er geen waterschappen ons gaan verlaten. In de adviesnota wordt onder argumenten de opmerking gemaakt dat het duidelijker was geweest als er nu al een suggestie voor de kostenverdeling in de gemeenschappelijke regeling zou zijn opgenomen. De vraag aan de portefeuillehouder, zijn daar voldoende gegevens voor beschikbaar en wordt daar wellicht nog op aangedrongen? In het rapport wordt voorgesteld om een voorgenomen besluit te nemen over de locatie. Even een checkvraag: dat betekent toch een van de huidige locaties?

De heer Van Dam: Voorzitter. Een mooi rapport over de bedoeling van de transitie van Aquon. Wij zullen uitermate scherp moeten blijven, zeker als je naar het verleden kijkt en naar wat het ons gekost heeft. Aan het begin wordt gesproken over de toegevoegde waarde en dat is logisch, want daarom zijn wij die samenwerking aangegaan. Dan vind ik de uitdrukking 'grote toegevoegde waarde' een hele grote open deur. Een vraag aan de portefeuillehouder. De waterschappen hebben een analysevraag die zij naar ik aanneem, aan het einde van het jaar indienen voor het komende jaar. Daarop wordt de bemensing ingeschaald. Maar is er een afnameverplichting? Als een waterschap een bepaalde vraag heeft, en gaandeweg blijkt dat hij niet afneemt, voor wie zijn dan de kosten. Niet gezamenlijk, maar voor het waterschap dat niet afneemt. Is dat nu geregeld? Zoals door de vorige spreker opgemerkt, wij kunnen nu scherper analyses maken. Er wordt gesproken over medicijnresten en microplastics. Wij willen ervoor waarschuwen, ga dat niet zelf doen. Er wordt gezegd, de drinkwaterbedrijven doen dit al, sluit daarbij aan, ga niet zelf dure apparatuur aanschaffen voor iets wat een ander misschien veel goedkoper kan. Aansluitend bij de heer Van Noord, blijf scherp.

De heer De Boer: Voorzitter, onze fractie merkt op dat de strategische heroriëntatie van Aquon zeer ambitieus te noemen is. Niettemin zijn wij van oordeel dat deze ambities voor de toekomst onontbeerlijk zijn. Als wij hier niet voor kiezen, dan heeft Aquon zoals wij het zien, nauwelijks toekomst en zal het een stille dood sterven. In de implementatie en doorontwikkeling zal de meerwaarde van Aquon zich in de toekomst moeten gaan bewijzen. Onze fractie is van mening dat wij en ook de andere deelnemende waterschappen hiervoor moeten gaan en wij stemmen dan ook in met de bestuurlijke reactie van het Dagelijks Bestuur.

De heer Sneeep: Voorzitter, wij sluiten ons graag aan bij de heer Van Noord. Wij vragen ons wel af of het strikt noodzakelijk is om een vaste adviseur voor het bestuur aan te stellen met betrekking tot het kennisnemen van de markt, want wellicht zou ook de directeur dat kunnen met aanvullend op periodieke basis benchmarkonderzoek.

De heer Taks: Voorzitter. Het Dagelijks Bestuur heeft op basis van het onderzoeksrapport vertrouwen in de toekomst van Aquon, begrijp ik, maar verbindt wel een groot aantal voorwaarden aan de instemming. Het is nu afwachten of het Algemeen Bestuur van Aquon op 7 juli a.s. met die voorwaarden in gaat stemmen, want anders is alles volstrekt onzeker. Dat is even afwachten.

De voorzitter: Ik geef voor de beantwoording het woord aan de heer Van der Aa, die als Dagelijks Bestuurslid deel uitmaakt van het Algemeen Bestuur van Aquon.

De heer Van der Aa: Voorzitter, dat klopt. Ook dank aan u allen voor de positieve insteek of in ieder geval verwachtingsvol ten aanzien van het rapport en de koers die daaruit blijkt. Meerdere fracties hebben dit geluid kenbaar gemaakt. Verschillende sprekers hebben aangegeven dat de vinger aan de pols gehouden moet worden en heb daar aandacht voor, want het is niet zo vanzelfsprekend dat alles wat in de toekomst

gepland is, ook op tijd en goed uitgevoerd gaat worden. Die zorg nemen wij over en is bekend. Dan nog een aantal vragen. Mevrouw De Koning geeft het belang van een goede kwaliteit en bestendige gedragslijn aan. Dat staat er heel duidelijk in. Aquon in totaliteit is of moet geen kennisinstituut zijn, het gaat niet op de stoel van STOWA zitten, maar moet wel met de tijd meegaan, dus zorg ervoor dat het met de nieuwste technieken uit de voeten kan. De heer Verroen refereert aan een opmerking in de adviesnota over de gegevens van de financiële regeling in de gemeenschappelijke regeling. In het rapport staat dat de gemeenschappelijke regeling aangepast zou moeten worden met twee zaken, en die zullen u ook bereiken als dat doorgaat. Dat betreft de afspraak over liquidatie of het uittreden van leden, hoewel wij hopen dat dat niet op korte termijn aan de orde is, en de verrekening van kosten. Dat zou een heikel punt kunnen zijn en daarom wordt hier het argument genoemd. Het was gemakkelijker geweest als in het rapport een suggestie was opgenomen om in de komende tijd die discussie niet opnieuw te hoeven voeren of ten minste tot uitstel van de implementatie zou kunnen leiden. Dat is eigenlijk de gedachte. Een voorbeeld zou kunnen zijn refereren aan de huidige beprijzingsregels, waar onder andere een driejaarstermijn in staat voor de bijdrage aan de vaste kosten. Dan heeft u gevraagd naar locaties. Het streven is dat wij naar een locatie gaan en dat hoeft niet een van de bestaande locaties te zijn. In het rapport van IPL staat een suggestie voor een nieuwe locatie, dus niet een van de huidige drie locaties en daar wordt een plaats bij genoemd, Sliedrecht, maar dat is geen wet van Meden en Perzen. Dan de vraag van de heer Van Dam die vraagt of er een afnameverplichting is. In het rapport staat dat het de bedoeling is dat de negen waterschappen zich committeren aan de standaardpakketten en pluspakketten die genoemd worden voor vijftien procent (95%) van het werk van Aquon. Het is de bedoeling dat de waterschappen deze pakketten verplicht afnemen bij Aquon. U gaf ook aan, niet alles zelf doen. Als het te specialistisch wordt, dan kan het uitbesteed worden. Dat staat verwoord in het rapport, een afweging tussen uitbesteden en het zelf doen, waarbij Aquon wel de partij is die dat verzorgt voor de waterschappen.

De heer Van Dam: Mijn vraag betrof niet direct de afnameverplichting die inderdaad vermeld staat. Mij gaat het er vooral om, als je hebt aangegeven dat je zoveel monsters zou inbrengen en gaandeweg in het jaar neem je minder af waardoor er misschien mensen of een fte over zijn, met andere woorden, wat je hebt opgegeven, dat je dat afneemt en als je minder afneemt, dat er kosten tegenover staan.

De heer Van der Aa: Het is goed dat u dat zegt, mijnheer Van Dam. De waterschappen geven niet zomaar in december, maar al in het voorjaar voor het volgende jaar een indicatie van de meetvraag af. De waterschappen die de meetvraag niet helemaal afnemen, dragen bij in de vaste kosten van Aquon. Daartoe zijn zij gehouden. Ik wil niet het woord straffen in de mond nemen, maar het is in ieder geval geen beloning om minder af te nemen. Mijnheer Sneepe sprak over de adviseur. In het stuk hebt u kunnen lezen dat bij de governance de suggestie of het voorstel wordt gedaan om een adviseur bij het bestuur te benoemen, maar dat is geen vaste adviseur die daar continu in dienst is, want die zal alleen daar geen dagtaak aan hebben. U vroeg, is dat niet iets wat de directeur zelf kan. In het rapport hebt u kunnen lezen dat juist vanwege de kwetsbaarheid, de kennis van de markt en de inhoudelijkheid van de laboratoriumwereld, ondersteuning voor de directeur wordt ingebracht, omdat hij de enige is die daarvoor in aanmerking komt, om hem en het Dagelijks Bestuur te voorzien van een adviseur om diensten te verlenen. De benchmark is een belangrijk gebeuren. Dat staat ook in de voorstellen aan het Algemeen Bestuur van Aquon, om met name bij de Unie te bepleiten om een benchmark op laboratoriumactiviteiten op te nemen in de Waterschapsspiegel. Dat is een belangrijk thema, maar ik moet er meteen bij zeggen dat het ook een moeilijk thema is, want het gaat erom wat je met elkaar vergelijkt, het zuiver monster nemen en analyseren of ook het adviseren. Dat is nog een moeilijke vraag om dat exact te benchmarken.

Tweede termijn

De heer Sneepe: Voorzitter. Wat mijnheer van der Aa zegt, heb ik in het rapport gelezen. Ik kreeg toch de indruk dat het idee er is om die adviseur redelijk vast te betrekken. Hij moet zich op een bepaalde manier binden en inwerken bij het bestuur. Ik begrijp de gedachte wel, maar normaal gesproken doet dat toch de directie, die kennis heeft van de markt. Ik begrijp wel dat dat kwetsbaar is, dus kan ik mij voorstellen dat je als bestuur op periodieke basis extra power bij vraagt, maar niet in een soort van vaste constructie en die indruk kreeg ik toch.

De heer Van der Aa: Misschien dat ik op het verkeerde been ben gezet, omdat u hebt gesproken over een vaste adviseur. Het is niet iemand die in vaste dienst is, maar het zal wel steeds dezelfde man of vrouw zijn die het bestuur op dit terrein zal adviseren.

De voorzitter: Dat geldt ook voor vinger aan de pols houden, zoals bij totaal Aquon het geval zal blijven. Wij hebben nu pauze.

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het rapport "Naar Aquon 2.0" en ondersteunt dit rapport als beleidskader voor de doorontwikkeling van Aquon.

3.d. Energiefabriek Nieuwveer uitvoering pilot EssDe Nieuwveer

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ik kijk even rond of hier iemand het woord over wil voeren.

De heer Van Noord: Voorzitter. Wij zijn als fractie altijd heel positief maar wel kritisch ten opzichte van innovaties, zeker innovaties die wat verder weg zijn van de core. Wij hebben het vanavond bijvoorbeeld al over de bioplastics gehad, meehelpen aan de initiatie van dat soort ontwikkelingen is prima, maar op het moment dat je verder komt, moet je wel gaan kijken naar in hoeverre het niet marktontwikkelingen raakt en dat soort zaken. Als je naar deze innovatie kijkt, dan hoort dat volgens mij echt tot de core van het waterschap. Innovaties die te maken hebben met het zuiveren van water, maar die tegelijkertijd een doorkijk bieden op ontwikkelingen, zoals de milieuafspraken die onlangs in Parijs gemaakt zijn, energiebesparingen, energie neutrale productie, dat soort zaken. Daarom stemmen wij als fractie zeker in met het voorstel om deze innovatie door te laten gaan.

De heer De Boer: Voorzitter. Innovatie is voor ons een belangrijk speerpunt en een wezenlijk onderdeel van innovatie is naar ons idee dat de kosten voor de baat uitgaan. Het is een wezenskenmerk. Randvoorwaarde daarbij is wel dat de risico's die daarbij horen, overzienbaar zijn. Bij dit voorstel is wat ons betreft aan beide voldaan. Het investeringskrediet dat aangevraagd wordt, is driehonderdvijftigduizend euro (€ 350.000) en als de pilot slaagt, dan komen er nog ombouwkosten bij van de rioolwaterzuiveringsinstallatie van een miljoen euro (€ 1.000.000). Daar staat tegenover dat er ook heel wat potentiële besparingen mogelijk zijn. In relatie met het investeringskrediet Nieuwveer, denken wij dat er zo'n twee miljoen euro (€ 2.000.000) aan investeringskosten bespaard kan worden als wij het goed zien. Als die pilot niet slaagt, dan moet er aanvullend nog een keer drie miljoen euro (€ 3.000.000) worden geïnvesteerd en dit zou een miljoen euro (€ 1.000.000) zijn, dus het verschil is twee miljoen euro (€ 2.000.000). Wij vinden dat wij dit initiatief een kans moeten geven, want zonder risico's geen innovatie.

De heer Velthoen: Voorzitter, innovatie is altijd goed en hier sleutelen wij aan een van onze kerntaken, proberen richting energie neutraal te gaan. Dat zijn allemaal feiten die ons gelukkig stemmen. En wil je vernieuwen, dan moet je ook zaken uitproberen. Daar zit dan een zeker risico in, maar dat is voor ons wel interessant als er ook nieuwe kansen liggen.

De heer Arts: Ik heb niets meer toe te voegen aan voorgaande sprekers. Onze fractie stemt graag in met het voorstel.

De heer Schots: Voorzitter. Ik heb aan deze reacties niets toe te voegen. Iedereen is het ermee eens. Daar is het Dagelijks Bestuur heel blij mee, dus dank u daarvoor.

Besloten: Het Algemeen Bestuur stemt in met:

- 1. De pilot EssDe op Nieuwveer (project 800474) te starten in 2016;**
- 2. Het verstrekken van een uitvoeringskrediet voor de pilot EssDe van driehonderdvijftigduizend euro (€ 350.000).**

3.e. Uitvoeringskrediet instandhouding waterlijn Nieuwveer (tweede trap)

De heer Schouwenaars: Voorzitter, mijn praktische vraag is hoe noodzakelijk en urgent de ingreep is die wij nu willen gaan plegen. Is het niet verstandiger om als het technisch mogelijk is en de problemen niet urgent zijn, wij dit project gaan beschrijven op het moment dat we de eerste resultaten van de proef kennen waar wij zojuist over besloten hebben, want wellicht dat wij het dan in een keer goed aan moeten pakken en dat dan de negen miljoen euro (€ 9.000.000) waar wij het dan over hebben, een half miljoen euro (€ 500.000) minder is of zo. Dat maakt mij niet zoveel uit, maar het gaat mij om de timing. Als het technisch per se noodzakelijk is want anders gebeuren er ongelukken, dan moeten wij er gewoon aan beginnen. Dat is helder. Maar als het niet zo urgent is, dan is het de vraag of wij tot 2017, begin 2018 kunnen wachten met deze ingreep en dan de resultaten van de proef daarin mee kunnen nemen.

De heer De Boer: Voorzitter, dit is een voorstel van een heel andere orde dan het vorige. Hier wordt een uitvoeringskrediet gevraagd van vier miljoen euro (€ 4.000.000). Dat is heel veel geld, met de kans dat er mogelijk nog drie miljoen euro (€ 3.000.000) bijkomt. Maar wij kunnen niet anders, wij zitten gewoon in een klem, dus onze fractie stemt noodgedwongen in met dit voorstel.

De heer Velthoen: Voorzitter. Dit behoort inderdaad tot een van de zaken die wij moeten doen. Wij denken dat het belangrijk is dat het bestuurlijk goed gemonitord wordt en dat wij kijken naar hoe een en ander tot stand gaat komen en dat wij proberen het met deze investering te doen.

De heer Schots: De vraag van de heer Schouwenaars om het nog een tijdje uit te zingen, wij hebben het al een tijdje uitgezongen, want de eerste inspectie zoals u in het stuk ziet, dateert ergens van 2011 als ik mij het jaartal goed herinner. De heer Van Zijl knikt instemmend, dus mijn geheugen is nog in orde, dank u wel. Wat wij nu doen is echt hoogstnoodzakelijk om te doen en duldt ook geen verder uitstel. Daarmee is aan de orde wat uw andere collega's ook al zeiden, wat moet, dat moet en dat zullen wij dus moeten doen.

Besloten: Het Algemeen Bestuur:

1. Besluit voor de instandhoudingsinvestering aan de tweede trap alleen zogenaamde "geen spijt"-maatregelen te nemen;

2. Stelt voor de realisatie van deze kortetermijnmaatregelen een uitvoeringskrediet van vier miljoen euro (€ 4.000.000) beschikbaar.

3.f Vaststelling voorkeursalternatief waterveiligheid langs de Laaksche Vaart, Kibbelvaart en Leursche Haven en verzoek om uitvoeringskrediet

Mevrouw Raedts: Voorzitter, op de eerste plaats wil ik zeggen dat ik het een mooi project vind met een mooie aanpak en dat bij de opdracht dijkversterking zeker niet alleen naar de dijk gekeken is, want daar denk je dan eerst aan, bij dijkversterking moet de dijk versterkt worden. Maar hier is gewoon ruimer gekeken en er wordt nu ook gesproken over waterveiligheid. Daar gaat het uiteindelijk ook om, dus dat vind ik prima. Ook tevreden over het proces voor zover wij dat hebben kunnen volgen. In de commissie Watersystemen is een uitgevoerde toelichting gegeven en daaruit blijkt dat het goed gelopen is met de dijkinspiratieteams en dergelijke. Er zullen ongetwijfeld wat verschillen van mening gezeten hebben in groepen, want niet alle alternatieven werden door evenveel mensen als voorkeursalternatief gezien. Het is hopelijk zo dat de mensen die zwaarwegend tegen dit voorkeursalternatief zijn, zij niet later tijdens het proces nog moeilijk gaan doen. Misschien is daar een inschatting van te maken. Samenvattend, een mooi resultaat en een eerdere start van de uitvoering dan we gepland hadden, maar het blijft spannend hoe het zich gaat ontwikkelen, want er zijn nog heel wat mitsen en maren.

De heer Arts: Voorzitter, in de commissie Watersystemen waren de complimenten niet van de lucht. Ik wil ze best herhalen, ook vanuit Water Natuurlijk complimenten voor deze aanpak. Wij zijn ingenomen met de wijze waarop het gesprek is aangegaan met de omgeving, dat de omgeving een scala aan oplossingen voorgelegd heeft gekregen waaruit men kon kiezen. Er is goed geluisterd naar de wensen van de betrokkenen in het gebied. Wij zijn daar heel erg blij mee en wij hopen dat deze aanpak een vervolg krijgt en samen met de vorige spreekster hoop ik dat het aantal zienswijzen zeer gering is of dat er helemaal geen zienswijzen worden ingediend.

De heer Van Noord: Voorzitter. Ik hoorde zo even de voorgaande sprekers. Mijn moeder zei vroeger altijd, het kost een paar centen, maar dan heb je ook wat. Ik denk dat dat ook geldt voor de voorbereiding van dit project. Het heeft best wel geld, moeite en menskracht gekost. Er is een aantal dingen over gezegd. Dijkinspiratieteams, het betrekken van mensen in de omgeving, en dergelijke. Er is geen moeite gespaard. Het is uitgebreid toegelicht in de commissie Watersystemen waarvoor mijn dank, die commissie functioneert prima. Een goede keuze denk ik, er is ruimer gekeken naar de dijken, de voorgangers hebben daar al iets over gezegd. Dijkinspiratieteams, hoe kom je op zo'n naam, maar naar dit soort voorbeelden hebben wij zeker ook in de bestuurlijke vernieuwing gekeken. Voor onze fractie blijft het heel veel geld om het uiteindelijk te realiseren, maar nogmaals complimenten voor de manier waarop het gedaan is en wij kunnen zeker achter het voorstel staan.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, even een procedurele vraag vooraf. Waar besluiten wij nu eigenlijk over? Dat is mij niet helemaal duidelijk. Over veel geld misschien, maar dat is een andere discussie. Wij praten over het kiezen voor een voorkeursalternatief, maar gelijktijdig hangen wij er twintig miljoen euro (€ 20.000.000) aan en dat gaat over de uitvoering. Het voorkeursalternatief moet nog uitgewerkt worden en pas dan kunnen wij echt spreken van uitvoering. Toch zeker als het projectplan nog op enig moment moet worden vastgesteld, dat er nog zienswijzen op komen, dus mij is procedureel niet helemaal helder waar wij als Algemeen Bestuur staan. Ik wil dit graag helder hebben ook om discussies in de toekomst over projectplannen en aanverwante artikelen wat scherper weg te zetten. Het alternatief waarvoor gekozen wordt, heeft onze nadrukkelijke instemming. Landschap, ecologie, duurzaamheid, cultuurhistorische waarden scoren in dit alternatief heel erg hoog, dus wat dat betreft onze steun. Wateroverlast kan gelijk meegepakt worden. Het boeiende van deze discussie is dus ook dat je waterveiligheid prima weet te koppelen aan wateroverlast wat in de andere alternatieven wat minder uit de verf komt. Dank daarvoor. De communicatieparagraaf vinden wij wat mager, omdat hier gezegd wordt, wij hebben gewerkt met een dijkinspiratieteam en dat gaan wij een beetje voortzetten. Wij komen nu in een andere fase van de strijd en het dijkinspiratieteam was om te inspireren om tot een voorkeursalternatief te komen. Nu gaat een ander proces plaatsvinden van verder uitwerken en later ook uitvoeren en dan moet je de communicatie en interactie met de omgeving op een andere manier vorm gaan geven dan met het dijkinspiratieteam, waar

natuurlijk maar een zeer beperkt aantal mensen zich toe uitgenodigd voelden. Daar wil ik graag van u wat duiding over hebben over hoe dat in de toekomst wordt vormgegeven. Wie spelen welke rol in dat verdere traject. Als het gaat om het voorkeursalternatief, onze steun daarvoor.

De heer Verhulst: Voorzitter, een prima en helder stuk ligt voor ons. Het CDA spreekt zich positief uit over dit voorkeursalternatief nabij de Laaksche Vaart, de Kibbelvaart en Leursche Haven. Met deze keuze is het achterland goed beschermd tegen extreem hoogwater en voldoen de keringen voor beide keermiddelen aan de normen, terwijl de kering voor de keermiddelen niet hoeft te worden aangepast. Prima oplossing met veel draagvlak in de omgeving. Voor wat betreft het proces, met name de instelling van dijkinspiratieteams, niets dan lof. Een voorbeeld van burgerparticipatie bij uitstek. Het heeft iets meer tijd gekost, maar wij verwachten dat die ruimschoots wordt goedge maakt door minder of geen bezwaren. Het waterschap is erin geslaagd om vele burgers op betrokken wijze een goed gedragen voorkeur uit te laten spreken. Chapeau voor de portefeuillehouder! Wij stemmen in met het aangevraagde krediet van twintig miljoen euro (€ 20.000.000).

De heer Veltho: Voorzitter, het gaat absoluut om een van onze kerntaken, droge voeten. Er zit een hele hoop werk in de voorbereiding, dat is een geweldige zaak. Anderen hebben dat ook al gezegd. Het is enorm belangrijk om contact te houden en te krijgen met de omgeving en te kijken hoe je wensen kunt inpassen in het werk dat moet gebeuren. Wij zijn blij met de opzet. Ik zal de vragen van anderen niet herhalen, dus voor ons is het prima.

De heer De Boer: Voorzitter. Ook vanuit onze fractie steun en complimenten voor de aanpak en het proces om te komen tot een voorkeursalternatief waterveiligheid. Wij vinden het een heel mooi voorbeeld om draagvlak in de streek te creëren en betrokkenheid en participatie te organiseren. De voorkeursvariant die uiteindelijk uit de bus rolt, geniet ook onze voorkeur. Wij hebben nog een vraag en dat betreft de hoogte van het krediet. Er wordt aan investeringskosten een krediet van twintig miljoen euro (€ 20.000.000) gevraagd. Er wordt in dit stuk ook ingegaan op life cycle costs. Voor het krediet moeten wij denk ik – althans zo heb ik het geïnterpreteerd – uitgaan van de investeringskosten van twintig miljoen euro (€ 20.000.000) De inschatting in dit stuk was dat de investeringskosten zouden liggen tussen de tien miljoen euro (€ 10.000.000) en negentien miljoen euro (€ 19.000.000). Dan vind ik twintig miljoen euro (€ 20.000.000) toch wel aan de bovengrens, dus graag op dit punt van de portefeuillehouder een toelichting.

De heer Slenders: Voorzitter. Dezelfde fractie, maar een andere vraag. Ik lees voor uit andermans werk van de heer Wijnen, die ons het volgende heeft toegestuurd. Wij zijn akkoord met het alternatief. Dat heeft de heer De Boer al verteld, dus dat blijft ook zo, alleen hij vraagt zich af of de wateroverlast in het gebied bij de Hoevense weg waar elke twee tot drie jaar een behoorlijke overlast ontstaat, opgelost wordt. Hij denkt dat dat niet opgelost wordt met dit project. Hij vraagt of wij in juli wanneer de EVZ bij de Kibbelvaart op de agenda staat, daarop terugkomen en of er eventueel een waterberging wordt aangelegd om dat probleem te tackelen. Anders gezegd, bent u het ermee eens dat er een restprobleem blijft en wordt er eventueel aan een oplossing gedacht.

De heer Hieltjes: Voorzitter, volgens mij moet ik in het thema van de avond blijven en u een compliment maken, want wij hebben dit inderdaad op een participatieve manier aangepakt met dijkinspiratieteams. Wij zijn begonnen met vijf alternatieven waarvan er twee niet kansrijk zijn en drie wel. En er zijn best wel argumenten om voor variant 1 of 3 te kiezen, maar men groeide in het proces naar twee. Het is mooi dat het Algemeen Bestuur het advies van de omgeving overneemt, terwijl er best argumenten voor varianten 1 en 3 zijn, maar dat u zegt, zo is het proces en zo heeft het gewerkt. Ik ben ervan overtuigd dat het proces dat wij hebben doorlopen, heeft geleid tot een kwalitatief goed plan, een plan waar je trots op bent en waarvoor onze inwoners en ondernemers avonden vrij hebben gemaakt om te kijken, hoe kunnen wij samen de veiligheid in dit stuk van West-Brabant beter maken en dat dat tot een fantastisch plan heeft geleid. Dus complimenten dat u dat zo met warmte overneemt. Qua vragen, te beginnen met de prealabele vraag die gesteld is door de heer Schouwenaars, die vraagt wat wij nu eigenlijk besluiten. Wij besluiten inderdaad twee dingen: de keuze voor het voorkeursalternatief en de keuze om het krediet beschikbaar te stellen. Het voorkeursalternatief van keermiddelen met vaste pompen of gemalen. Wat gaat er dan gebeuren als u vanavond ja zegt, dan gaan wij kijken naar welke marktpartijen bereid zijn om dit verder uit te werken, die dan het ontwerp, design, planvorming en construction eventueel met een stukje maintenance – maar daar hebben wij nog niet over nagedacht – gaan doen. Wij zijn al een begin van een marktconsultatie aan het voeren zodat als u ja zegt, wij snel aan de slag kunnen gaan. Het projectplan Waterwet komt zeker bij u terug. Als u zegt, het gemaal staat aan de verkeerde kant of is niet hoog genoeg of voldoet het wel aan de criteria in het ontwerp, het plan komt bij u terug, maar u stelt een budget beschikbaar waarmee het Dagelijks Bestuur het plan verder uitwerkt om dat binnen het budget te realiseren. Ik hoop dat daarmee de prealabele vraag naar wat wij besluiten, beantwoord is. Voorkeursalternatief, budget, mandaat aan het Dagelijks Bestuur om het uit te werken, wetende dat het projectplan de facto weer terugkomt.

De heer Schouwenaars: Bij interruptie. Dus ik moet het projectplan puur zien als een formeel plan dat nog gemaakt moet worden, maar uiteindelijk kunnen er weer hele andere dingen gaan rollen uit het maken van een projectplan of door inspraak dan wel door uitwerking van de voorkeursvariant. Het kan in plaats van twintig miljoen euro (€ 20.000.000) zestien miljoen euro (€ 16.000.000) worden of het kan drieëntwintig miljoen euro (€ 23.000.000) worden. Wat is dan de rol van het Algemeen Bestuur in dat vervolgtraject?

De heer Hieltjes: Voorzitter, de rol van het Algemeen Bestuur is denk ik, redelijk vergelijkbaar met de rol die u ook tot op heden heeft gehad. Dat wil zeggen dat u uiteraard ook uitgenodigd bent bij de informatieavonden. Maar als het projectplan op zo'n wijze wordt opgesteld dat het draagvlak heeft bij de betrokken inwoners/ondernemers en het blijft binnen het budget dat u beschikbaar stelt, dan is het vervolgens aan u en uw democratische verantwoordelijkheid om het plan wel of niet vast te stellen, maar u creëert natuurlijk wel een verwachting dat als het redelijk in lijn is met het voorkeursalternatief, wij dat hier op een serieuze manier gaan bespreken. De definitieve vaststelling is aan u. Uiteraard, wanneer je een reis maakt, dan neem je af en toe een afslag. Dat kan gebeuren. Dan zullen wij u natuurlijk informeren via managementrapportages en andere dingen over wat er gebeurt. Nog even de opmerkingen langslopen. Mevrouw Raedts zegt, mooi en ruimer dan alleen dijkversterking, veiligheid. Ik denk dat dat ook de verdienste is van de inbreng van onze inwoners en onze ondernemers die dat hebben gedaan en het proces. Uiteraard was het ook in die sessies niet zo dat iedereen zei, variant 2 is meteen de variant die ik als eerste wil. Ik heb niet het gevoel dat er mensen met verzuring achtergebleven zijn en er is ook niemand die de behoefte heeft gevoeld om een brief aan u te sturen, u neemt een verkeerd besluit. Hoewel er geen formeel inspraakmoment is, had dat natuurlijk best gekund. Het blijft spannend in uw woorden, hoe het verder loopt en of er onverwachts wendingen komen. Uiteindelijk is bij het projectplan Waterwet het moment waarop alle belanghebbenden hun formele zienswijze kunnen indienen. Als daar het plan beter van wordt, dan wordt dat beter en dan bespreken wij dat met elkaar. De heer Arts geeft aan dat dat een beetje de aanpak voor het vervolg is. Dat is ook wat wij doen. Ook bij het project Boezemkades in Waalwijk hebben wij binnenkort weer een avond. Dan gaan wij mensen vragen of zij mee willen doen aan het dijkinspiratieteam. Daar liggen wat minder keuzes, maar op zich pakken wij die aanpak ook en kijken wij hoe het zich ontwikkelt met zienswijzen. De heer Van Noord zegt, het kost een paar centen. Kosten noch moeite gespaard. Dat is inderdaad zo, dat was ook een vraag in de commissie Watersystemen, wat heeft het gekost. Dat hebben wij laten uitrekenen. Alles bij elkaar opgeteld, informatieavonden, zaalhuur, flessen wijn, voorbereiding en interne uren leiden tot een bedrag van bijna vijftienduizend euro (€ 15.000). Voor een deel zijn dat rapporten, plannen van aanpak die wij in de volgende fasen kunnen hergebruiken, die flessen niet, want die hebben wij gegeven aan de inwoners en ondernemers. Een deel kun je gebruiken en het heeft ook wat extra tijd gekost, want oorspronkelijk was het de ambitie om in het eerste kwartaal dit hier te hebben, maar wij en ook u hebben ervaren dat het gewoon een goed plan is dat op draagvlak steunt. Op die veertieneneenhalf miljoen euro (€ 14.500.000) die wij ramen, is dat het zeker waard. De communicatieparagraaf waar de heer Schouwenaars naar vraagt, is veel beperkter dan wij aan plannen hebben. Wij gaan door met een dijkinspiratieteam voor een deel in een wat andere samenstelling, want sommige mensen waren juist betrokken omdat zij iets vonden van variant 1. Nu het variant 2 wordt, zeggen sommigen, dan is de rol aan een ander. Daar gaan wij mee door, maar daar blijft het niet bij. Er zijn vele andere vormen van communicatie of het nou via interviews is, social media, gesprekken. Natuurlijk praat je bij deze variant ook met een paar grondeigenaren die aan de monding van de kop van de Mark en de Laaksche vaart en Leursche Haven grond hebben, waar je natuurlijk veel intensiever mee communiceert, omdat je voor een deel op hun grond iets gaat ontwikkelen en je die grond wellicht wilt kopen. Ook in de communicatie gaan wij maatwerk leveren. Dank mijnheer Verhulst, voor de verwoording van het positieve gevoel dat velen hebben. Dat is ook wat de heer Velthoos verwoordt. De heer De Boer gaf ook steun en complimenten, maar die had wel vragen over de hoogte van het krediet. Hij vraagt hoe die twintig miljoen euro (€ 20.000.000) zich verhoudt tot de tien miljoen euro (€ 10.000.000) en negentien miljoen euro (€ 19.000.000). Het midden van tien (€ 10.000.000) en negentien miljoen euro (€ 19.000.000) is veertien miljoen euro (€ 14.000.000). Dat is wat de basis is van investeringen. Daar hebben wij een onzekerheidsmarge op gezet van tweeëneenhalf miljoen euro (€ 2.500.000) interne uren, advieskosten, et cetera. Die veertieneneenhalf miljoen euro (€ 14.500.000) is te koppelen met de investeringsbandbreedte van de tien miljoen euro (€ 10.000.000) en negentien miljoen euro (€ 19.000.000), maar vanwege de interne uren, onzekerheidsmarge enzovoorts, vragen wij een mandaat om tot twintig miljoen euro (€ 20.000.000) te gaan, waarbij wij natuurlijk hopen dat niet allemaal uit te hoeven geven. De overlast aan de Hoevenseweg, de combinatie werd eerder genoemd door de heer Verhulst dat veiligheid en overlast met elkaar in verbinding worden gebracht. Gelet op het systeem, als je vanaf het zuiden kijkt bij de Hoevenseweg, dan houdt daar de knip op en wordt het weer vlakker. Die gemalen kunnen helpen om de wateroverlast te verminderen, maar dat houdt fysiek op bij de Hoevenseweg, dus het probleem bij de Hoevenseweg is zeker niet helemaal weggenomen. Volgende maand zullen wij het hier zeker over hebben bij de Kibbelvaart, maar daarbij zit ook het punt dat wij in de commissie Watersystemen hebben besproken, dat daar sprake is van een beekdal en volgens de NWB-normen hebben wij daar geen opgave. Maar dat wij openblijven of je in integraliteit een oplossing vindt.

Besloten: Het Algemeen Bestuur stemt in met de verdere uitwerking van oplossingsvariant 2, het plaatsen van keermiddelen met pompen ten behoeve van het bereiken van de nieuwe waterveiligheid langs de Laaksche Vaart, Kibbelvaart en Leursche Haven en stelt hiervoor een uitvoeringskrediet beschikbaar van twintig miljoen euro (€ 20.000.000).

3.g Benoeming lid voorbereidingscommissie Financiële Jaarstukken

De voorzitter: Wil hier iemand het woord over voeren? Zo niet, dan betekent dat dat de heer Huibert Knook wordt toegelaten als lid van de voorbereidingscommissie Financiële Jaarstukken conform het bijgevoegde ontwerpbesluit. De aanleiding hiervoor is dat de heer De Jong in het Dagelijks Bestuur heeft plaatsgenomen.

De heer Van der Heijden: Ik wil het Algemeen Bestuur danken voor het alvast toelaten van de heer Knook bij de laatste financiële vergadering.

De voorzitter: Fijn, wij werken graag vooruit in de geest van een toekomstige regeling.

Besloten: Het Algemeen Bestuur, gehoord de voordracht van de fractie Ongebouwd uit het Algemeen Bestuur, benoemt de heer Huibert Knook tot lid van de voorbereidingscommissie Financiële Jaarstukken overeenkomstig het bijgevoegde ontwerpbesluit.

4. Mededelingen

4.a Portefeuilleverdeling Dagelijks Bestuur

De voorzitter: U treft aan de portefeuilleverdeling van het Dagelijks Bestuur. Aanleiding hiervoor is het nieuwe lid Kees de Jong. Daarom is opnieuw naar de portefeuilles gekeken. Ik zie dat hier verder geen vragen of opmerkingen over zijn.

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

4.b Managementletter 2016-2

De heer Kocx: Voorzitter. Een korte opmerking. Wij hebben technische vragen gesteld over bijlage 2, verbonden partijen. Daar stond bij SNB vermeld dat er inmiddels duidelijkheid was over de toepassing van de afspraak met betrekking tot de kostenverdeling. Wij hebben gezegd, prima dat wij dat weten, maar wat zijn nou eigenlijk die afspraken, want dat is belangrijker om te weten dan dat het afgesproken is. Dan is het antwoord: "De slibhoeveelheid die aangeleverd wordt door een aandeelhoudend waterschap boven de ingekochte gereserveerde capaciteit, moet worden afgerekend tegen een marktconform tarief." Dat klinkt heel logisch, totdat je gaat beseffen dat het marktconforme tarief op dit moment maar ongeveer de helft is van wat wij betalen op basis van de ingekochte prijs. Dan klinkt het een stuk minder logisch, want als je dit doortrekt, dan betekent dat wanneer een waterschap denkt, ik doe maar weinig aan innovatie en lever meer slib aan, dan ga ik gemiddeld per ton slib minder betalen. Dat is eigenlijk een hele rare constructie. Met andere woorden, je kunt ook denken, ik ga van tevoren al minder inkopen of reserveren, omdat ik toch weet dat de komende jaren het markttarief laag zal zijn, dan kom ik maar boven mijn ingekochte hoeveelheid uit en dan wordt het voor mij een stuk goedkoper. Zolang het markttarief lager is dan de tarieven die de aandeelhoudende waterschappen betalen, lijkt mij dit niet zo'n hele handige constructie. Ik zou op dit moment niet echt weten hoe het dan wel zou moeten zijn, maar ik wil het Dagelijks Bestuur meegeven dat zeker in de analyse van SNB die gemaakt gaat worden, heel goed naar deze afspraken gekeken wordt en naar hoe wij dit in de toekomst op een betere manier in het vat kunnen gieten.

De heer Schots: Voorzitter. De beantwoording is tweeledig, een is dat wij dat punt in de al eerder aangeduide studie gaan meenemen. Het tweede punt is dat de gereserveerde capaciteit geen variabele is, dat is iets wat de waterschappen die deelnemen aan SNB, bij aanvang van SNB hebben afgesproken en dat is het dan ook. Daarvan kan niet tussentijds omwille van commerciële of wat voor soort overwegingen dan ook worden afgeweken. Als je dat in ogenschouw neemt, dan is deze regeling op dit moment het beste wat er te vinden is.

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt de managementletter 2016-2 voor kennisgeving aan.

4.c Bevindingen van de commissie Geloofsbrieven van het Algemeen Bestuur over nevenfuncties en financiële belangen 2016

De voorzitter: De heer De Jong maakte hier deel vanuit en hij is nu toegetreden tot het Dagelijks Bestuur. Daardoor is een vacature ontstaat. Wij hebben vooruit gepolst. Kunt u ermee instemmen dat mevrouw Van

den Berg aan de commissie gaat deelnemen? Dat heeft uw goedkeuring, daarom stel ik dat voor. Zij was al een van de drie plaatsvervangende dames en nu komt er ook een dame in de commissie zelf. Dat is goed voor de diversiteit. Prima. Wij stellen voor om nog even geen plaatsvervanger te benoemen, want wij hebben er nog twee over. Dat zou toch genoeg moeten zijn. Dan zullen wij dat overbrengen aan mevrouw Van den Berg. Ze heeft er echt zin in om dit te gaan doen, dat is mooi.

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

4.d Stand van zaken uniforme Brabantse keur

De heer Van der Heijden: Voorzitter. Het gaat over ingelanden die een brief ontvangen over stukjes grond tegen sloten en kreken aan, die in eigendom zijn van het waterschap en wat zij nu sinds de laatste veertig tot vijftig jaar aan het opschonen zijn. Daar heb ik een vraag over. De keur heeft wel de afmetingen van de sloten, maar of dat ooit bij de afmeting van die sloot gezeten heeft of niet, weet ik niet.

De voorzitter: Ik denk, mijnheer Van der Heijden, dat u doelt op de inhaalslag voor de keur waar wij mee bezig zijn. Dat is een enorm project, wat wij ook niet alleen doen. Daarom hebben wij een brief gestuurd aan alle gemeenten in het waterschapsgebied, zodat zij weten wat wij gaan doen. In de loop der jaren zijn er heel veel situaties gegroeid waarvan het beheer en onderhoud in de praktijk veel last heeft. Ik noem een voorbeeld. Een bedrijf of agrariër plaatst een hek zodanig dat het waterschap die de berm moet maaien, er niet meer langs kan. Er zijn gebouwtjes neergezet, steigers aangelegd en daar is eigenlijk niet goed op gehandhaafd en als waterschap zijn wij bezig met een inhaalslag. Daarbij is het zo dat particulieren en ook boeren keuzemogelijkheden krijgen aangeboden. Kunnen wij de vergunning alsnog verlenen of moet het bouwwerk worden weggehaald? Soms kan het betekenen dat iemand bijvoorbeeld een stukje grond overneemt. Dat is allemaal maatwerk ter plaatse, waarvoor onze mensen het veld ingaan en per geval wordt dat bekeken. Ik denk dat u daarop doelt. Dat u de eerste agrariërs hebt gesproken die hierover zijn benaderd of een brief hebben ontvangen.

De heer Van der Heijden: Niet de eerste, want ik kreeg er op één dag wel een stuk of tien aan de lijn. Ik heb er nog een vraag over. Ik heb hier een brief van iemand voorliggen. Als wij op een gegeven moment een pacht prijs gaan rekenen van twintig cent (€ 0,20) per vierkante meter, dan komt dat op tweeduizend euro (€ 2.000) uit. Er is niet een pacht kamer die daarmee instemt, dus dat zal niet door kunnen gaan. Plus nog iets anders. Ik heb eigenlijk een andere inbreng en met mij, meerdere landbouwers. Die grond ligt over het algemeen tegen kreken of sloten aan. Ik heb iemand gesproken, vierhonderdvijftig (450) vierkante meter. Hij zei, ik doe er toch bijna niks mee. Graaf het gewoon een meter diep af en je hebt een waterberging. Dan is meteen de scheiding van het waterschap bekend en hoeft je zulke dingen allemaal niet op je nek te halen.

De voorzitter: Daar zit u voor, u bent de ogen en oren in het veld. Ik beschouw uw opmerking met bedragen et cetera, als een technische vraag. Ik denk dat het goed is om deze vraag schriftelijk te beantwoorden en aan iedereen toe te sturen. Dit project is omvangrijk en dat zal de komende tijd nog wel doorgaan. Dus ook andere bestuursleden kunnen aangesproken worden en hier vragen over krijgen. Het is wel in zeer goed overleg met de gemeenten opgepakt. Wij zijn er enthousiast mee aan de gang en het is een slag die je een keer moet doen als je je taken en uitvoering serieus neemt. Laten wij het zo doen dat ik uw opmerking zie als een soort technische vraag. Wij gaan de achtergrond van het project aan iedereen toezenden, zodat u goed geïnformeerd bent mocht u vragen krijgen.

De heer Van der Heijden: Ik vind de termijn van drie weken om te reageren, heel erg kort.

De voorzitter: Dat zie ik als onderdeel van de technische vraag en dat gaan wij na.

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

5. Ingekomen stukken

De voorzitter: Deze worden per e-mail afgedaan.

6. Rondvraag

De heer Van der Heijden: Voorzitter. Zoals u weet, zijn er in het oosten en het zuiden van het land en nu al dichterbij de nodige perikelen met water. Het zijn eigenlijk geen perikelen, want het zijn heel extreme omstandigheden. Limburg en Brabant zijn behoorlijk geteisterd. Er komt steeds meer naar voren dat de robuustheid van het systeem in die waterschappen eigenlijk niet meer toelaatbaar is. Vandaar mijn vraag, die overigens ook schriftelijk beantwoord kan worden, hoe de robuustheid van het waterschap is en of dat een keer in de commissie Watersystemen behandeld kan worden. Kunnen wij dat soort omstandigheden wel

tackelen? De Unie heeft ook al gezegd dat er wel degelijk sprake is van klimaatverandering. Vanavond hebben wij op het nieuws gehoord dat de LLTB en de ZLTO melden dat er behoorlijk wat ondernemers zowel letterlijk als figuurlijk onder water staan. De eerste faillissementen worden al aangevraagd. Je praat hier dus over serieuze dingen. Het gaat niet alleen over landbouwers, want als u een keer 's avonds thuiskomt en het bankstel drijft door de kamer, dan denk ik niet dat u heel vrolijk wordt. Wij moeten als waterschap goed beseffen dat wij tot op heden heel goed wegekomen met deze extremen.

De voorzitter: Ik heb twee reacties op uw zeer terechte punt. Afgelopen week was er een bijeenkomst met de Deltacommissaris, de heer Kuijken, met alle dijkgraven in Zuid-Nederland. Wij hebben dit punt bij de Deltacommissaris neergelegd, want wij hebben wel een Deltaplan, maar dat Deltaplan voorziet mogelijk niet genoeg in de klimaatverandering waar wij tegenaan lopen en de mogelijke kans op wateroverlast. Daarop heeft de Deltacommissaris aangegeven dat wij goed moeten opletten bij Prinsjesdag, wanneer hierover door het kabinet iets bekend wordt gemaakt, want het kabinet heeft dit probleem ook gezien en is het met u eens dat dit grote gevolgen kan hebben voor agrariërs en bedrijven en burgers. Dit is geen geringe problematiek meer. Hier kunnen wij als waterschap bij aanhaken. Wij hebben als waterschap een hele goede verkeerstoren waar ik dagelijks langsloop. Zij houden per dag bij hoe het zit met de neerslag. In ons eigen waterschapsgebied hebben wij locaties bij Dongen en aan de grens bij Loon op Zand waar soms in hele korte tijd heel lokaal vijftig (50) mm neerslag valt. Het gaat om hele lokale problemen want een paar honderd meter verderop is er niets aan de hand. Onze calamiteitsdienst staat in verhoogde paraatheid en wij voeren nu preventief extra controles uit bij overstorten, zeker bij piekbelastingen, om te voorkomen dat wij overlast krijgen. Tot nu toe hebben wij dat gelukkig nog kunnen voorkomen, maar ik kan geen garantie afgeven dat wij dat altijd en overal kunnen. Je doet wat je kunt met de verhoogde paraatheid, maar als het gaat om honderd (100) mm zoals onze collega's bij De Dommel hebben meegemaakt bij Soerendonk, dan wordt het ook voor ons heel spannend of wij dat ook nog weggewerkt krijgen. Weet u dat wij daar maximaal bovenop zitten met de buitendienst en de calamiteitenorganisatie, want wij willen de boze brieven en boeren die het waterschap aansprakelijk stellen waar onze collega's volop mee worden geconfronteerd, voorkomen. Wij hebben dat gelukkig nog niet bij de hand.

De heer Van der Heijden: Bedankt voor uw toelichting, maar kan dit een keer in de commissie Watersystemen besproken worden, hoe en wat en wat zou er kunnen helpen?

De voorzitter: Dat gaan wij doen. De heer De Jong knikt ook al zeer instemmend.

Mevrouw Bonthuis: Een paar opmerkingen. Ik wil iedereen attenderen op het mooie waterbeleid van de gemeente Breda. Nou ben ik een inwoner van Breda, dus wellicht enigszins bevooroordeeld. Er ligt sinds afgelopen maandagavond een Bredaas Waterkompas en dat noem ik even, omdat ik dat een mooi voorbeeld vind van integraal stedelijk waterbeleid en omdat ik weet dat ons Dagelijks Bestuur binnenkort een ontmoeting heeft met het college van B&W van Breda hierover. Ik wil vooral oproepen, ga verder met het goede collegiale overleg, blijf samen luisteren maar zeker ook samen doen, dus ga verder met de co-creatie en laten wij vooral een echte partner zijn. Ik heb een vraag over de Noordpolder waar wij persberichten hebben gelezen over verstoring van vogelnesten en zo. Het werk is daar tijdelijk opgeschort. Ik weet dat het waterschap probeert daar heel actief de dialoog te blijven zoeken. Ik zou het toch op prijs stellen om een korte rapportage van de voortgang te hebben, juist omdat het werk is opgeschort. Ik heb begrepen dat rond 15 juli opnieuw wordt gekeken of men verder kan. In die rapportage zou ik aandacht willen vragen voor de vraag die mij bereikte, die mij bevreesde, dat een van de redenen voor de planning van het werk mede een financiële zou zijn, namelijk het aflopen van een subsidie ergens in oktober. Bij de Flora- en Faunawetgeving en daar gaat het hierover, mag dat niet als argument gebruikt worden. Ik weet dat er ook andere argumenten zijn, maar ik wil specifiek even terughoren of dat klopt, want dat zou een oneigenlijk argument zijn. Het laatste is een hele aardige. Dit lijvige boekwerk 'Zuiderwaterlinie in Noord-Brabant' is vorige week verschenen. Wij hebben hier onze eigen waterlinie. Heel aardig, volop verhalen over ons gebied en wellicht leuk leesvoer voor ons allemaal, maar het lijkt mij zeker interessant voor de afdeling Communicatie om hele interessante verhalen over ons werk te vertellen aan iedereen in ons gebied.

De voorzitter: Zeker, mevrouw Bonthuis. Het klopt dat wij als Dagelijks Bestuur periodiek vergaderen met het college van B&W van Breda en dat is binnenkort weer het geval. De heer Hieltjes wil nog iets toevoegen over de Noordpolder.

De heer Hieltjes: Ik weet niet of u hoeft te wachten op een rapportage. Wij zijn inderdaad aan de slag in de Noordpolder waarvoor u het krediet heeft vastgesteld. Wij houden uiteraard rekening met het protocol voor broedvogels en broedseizoenen. In eerste instantie hadden wij een heel ruimhartig beleid, ongeacht soort werd rond iedere broedvogel of een paar met nestelrand een cirkel van tweehonderdvijftig (250) meter getrokken. Bij die norm bleef er heel weinig over voor de aannemer om te werken. Wij hebben gekeken naar wat je kunt doen op basis van feitelijke waarnemingen en wat de beschermingszones volgens de Flora- en Faunawet en protocollen landelijk zijn, afhankelijk van de soort. Uiteraard willen wij broedvogels niet onnodig

verstoren, maar niet zozeer het financiële argument is complex in deze situatie, maar dat na het broedseizoen de bouwvakantie aanbreekt en daarna een periode met veel regen in een heel nat gebied, dan kan de aannemer ook niet aan de slag. Dan zit je met bouwplaten en dan kun je de structuur van de bodem voor jaren beschadigen. Het luistert nauw vast te stellen in welke periode je iets kunt doen om de natuur te verbeteren, hetgeen wel de hoofddrijfveer is. En als je het uitstelt, dan brengt dat weer extra kosten met zich mee en voordat je het weet gaat het om vijftigduizend euro (€ 50.000) extra kosten vanwege uitstel van bouwplaten, enzovoorts. Dat is weer subsidiabel, maar het blijft belastinggeld. Die vijftigduizend euro (€ 50.000) had je anders kunnen investeren in de natuurdoelen. Op die manier probeer je wel om de natuurdoelen optimaal te realiseren.

De heer Verhulst: Voorzitter, drie dingen. De vergaderstukken waren erg compleet en gedetailleerd en uitgebreid, maar 712 pagina's is toch wel veel om te lezen voor een vergadering, dus daar graag aandacht voor. Communicatie, wij hebben afgesproken om in deze periode juist de communicatie naar buiten heel goed op te pakken, zodat de burger weet waar wij mee bezig zijn. Daar kan ik een positief bericht over afgeven. Op 19 mei hebben wij een **RWAS-bijeenkomst gehad op ons bedrijf (3.01.05)**. Daar waren een stuk of achttien agrariërs en die waren allemaal heel positief over de rol van het waterschap, met name omdat het waterschap op verzoek bij de boeren langsgaat om advies te geven en zelfs bij nieuwbouwprojecten zelfs al aanschuift in de bouwvergaderingsfase om voor in het traject advies te kunnen geven. Dat werd hogelijk gewaardeerd. Dat was nog niet overal bekend, maar dat werd op die bijeenkomst breed uitgedragen. Ik denk dat wij als waterschap heel goed bezig zijn om dat handen en voeten te geven. Het derde punt zijn de rivierkreeften waar u in het begin van de vergadering over sprake. De heer Van der Heijden sprak over de problematiek van ons watersysteem en ik hoor mevrouw Bonthuis spreken over de Noordpolder. Ik wil u oproepen en uw eigen woorden gebruiken, laten wij samen ons boerenverstand – en ik denk dat ik uit eigen ervaring mag spreken – vooral gebruiken.

De voorzitter: Daar heb ik niets aan toe te voegen. Het is mooi dat de agrariërs bij u op het bedrijf zo over ons waterschap spreken. Dat zijn ook allemaal ogen en oren en die zijn voor ons heel waardevol.

De heer Snee: Voorzitter. Bij afwezigheid van mevrouw Franssen, onze fractievoorzitter, het volgende. In Tilburg wordt al enige jaren gewerkt aan de verbreding van het Wilhelminakanaal en onlangs is daar commotie ontstaan door tussenkomst van een hydroloog uit de wijk De Reeshof, die waarschuwt dat het grondwaterpeil flink gaat dalen in de aanpalende wijken door de verbreding van het kanaal en daardoor zouden huizen kunnen gaan verzakken. Wij vragen ons af of deze gevolgen niet veel eerder bekend waren bij het waterschap en of dit gecommuniceerd is aan de projectontwikkelaar en de gemeente.

De voorzitter: De casus is ons wel bekend. Het gaat om een particulier uit De Reeshof, een hele goede geohydroloog, die met kennis van zaken studies doet en al langere tijd door de gemeente bewust wordt ingeschakeld als een vorm van burgerparticipatie. Het is een bewoner uit het gebied die ontzettend veel weet, en die man wordt niet gezien als lastig, nee, dat is iemand met kennis die er door de gemeente bij is gehaald en nauw wordt betrokken om gebruik te kunnen maken van zijn kennis. Dat neemt niet de ernst van de situatie weg zoals geschetst. Wij moeten even kijken wat onze rol hierin is, wat wij hiermee van doen hebben, want gedeeltelijk valt het in ons gebied. RWS is er ook bij betrokken, dat weet ik, dat is de projectorganisatie.

7. Sluiting

De voorzitter: Bedankt voor uw inbreng en aandacht op deze avond en een behouden thuiskomst. Ik sluit deze openbare vergadering om 22.35 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 13 juli 2016.

De dijkgraaf

De secretaris-directeur

Mw ir. ing. C.P.M. Moonen

ir. H.T.C. van Stokkom